

คู่มือการลงทุนฉบับนี้จัดทำขึ้นด้วยความร่วมมือ ของอีวายประเทศไทยและอีวายอินโดนีเซีย โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อให้ข้อมูลด้านภาษีอากรสำหรับ การลงทุนในอินโดนีเซีย รวมถึงรูปแบบการลงทุน สิทธิประโยชน์แก่นักลงทุน การบัญชีเบื้องต้น และ สรุปการแก้ไขเปลี่ยนแปลงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ล่าสุด

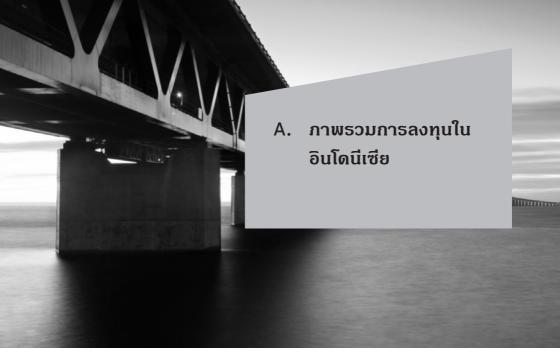
ทั้งนี้ การตัดสินใจดำเนินธุรกิจในต่างประเทศมี
ความซับซ้อนและต้องอาศัยข้อมูลเชิงพาณิชย์
ในแต่ละประเทศ นักลงทุนที่สนใจควรศึกษาราย
ละเอียดเพิ่มเติมและปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ ข้อมูลใน
คู่มือฉบับนี้เป็นข้อมูล ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2563

สารบัญ

Α.	ภาพรวมการลงทุนในอินโดนีเซีย	1
	A.1 รูปแบบการดำเนินธุรกิจ	1
	A.2 ข้อจำกัดในการประกอบธุรกิจของนักลงทุนต่างชาติ	3
	A.3 สิทธิประโยชน์แก่นักลงทุน	3
В.	ภาษีอากร	8
	B.1 ภาษีเงินได้นิติบุคคล	8
	B.2 ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	18
	B.3 ภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีการขายสินค้าฟุ่มเฟือย	21
	B.4 ภาษีศุลกากรและพิธีการศุลกากร	22
C.	รายงานทางการเงินและการสอบบัญชี	24
D.	บุคคลธรรมดา	27
	D.1 เงินสมทบกองทุนประกันสังคม	27
	D.2 วีซ่า	28
	D.3 ใบอนุญาตทำงาน	30

Contents

Α.	Over	view of foreign investment	35
	A.1	Forms of business	35
	A.2	Foreign ownership restrictions	37
	A.3	Investment incentives	37
В.	Taxa	tion	41
	B.1	Corporate income tax	41
	B.2	Personal income tax	50
	B.3	Value added tax (VAT) and Luxury goods sales tax	53
	B.4	Customs duties	54
C.	Fina	ncial reporting and audit	55
D.	Indiv	iduals	58
	D.1	Social security contributions	58
	D.2	Entry visas	59
	D.3	Work permits	59
Lis	t of g	overnment agencies in Indonesia and contact details	61
Ab	brevia	ntions	64
Co	Country updates 66		
CO	COVID-19 Tax Measurements 72		

A.1 รูปแบบการดำเนินธุรกิจ

บริษัทจำกัด

ทุนจดทะเบียนขั้นต่ำสำหรับบริษัทจำกัดในกรณีทั่วไป คือ 50 ล้านรูเปีย แต่หากเป็น บริษัทที่มีชาวต่างชาติเป็นเจ้าของจะต้องมีทุนจดทะเบียนขั้นต่ำจำนวน 10,000 ล้าน รูเปีย และมีทุนชำระแล้วอย่างน้อยจำนวน 2,500 ล้านรูเปีย ณ วันจดทะเบียน ใน ขณะที่ธุรกิจบางประเภทอาจต้องมีทุนชำระแล้วอย่างน้อยจำนวน 10,000 ล้านรูเปีย ณ วันจดทะเบียน ทั้งนี้ บริษัทจำกัดจะต้องมีผู้ถือหุ้นอย่างน้อย 2 คน

บริษัทจำกัดมี 2 ประเภท คือ บริษัทจำกัดและบริษัทมหาชนจำกัด โดยบริษัทมหาชน จำกัดจะถูกควบคุมและกำกับดูแลโดยหน่วยงานกำกับดูแลด้านการเงิน (Financial Service Authority)

สำนักงานสาขา

บริษัทต่างชาติสามารถจัดตั้งสำนักงานสาขาเพื่อประกอบธุรกิจบางประเภทใน อินโดนีเซีย เช่น ธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง (งานโยธา) เป็นต้น

กิจการร่วมค้า

กิจการร่วมค้า (Joint venture) ถือเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายและเป็นผู้มีหน้าที่ เสียภาษี โดยกิจการร่วมค้าซึ่งจัดตั้งในรูปแบบของบริษัทจำกัดเรียกว่า Perseroan Terbatas (PT) ในภาษาอินโดนีเซีย

บริษัทต่างชาติสามารถประกอบธุรกิจรับเหมาก่อสร้างในอินโดนีเซียได้โดยการจัด ตั้งกิจการร่วมค้ากับคู่ค้าสัญชาติอินโดนีเซีย และจะต้องขอหนังสือรับรองสำหรับ การประกอบธุรกิจรับเหมาก่อสร้างจากสมาคมอุตสาหกรรมก่อสร้างที่เกี่ยวข้อง

สำหรับกิจการร่วมค้าด้านสาธารณูปโภค จะต้องมีนิติบุคคลอินโดนีเซียเป็นผู้ถือหุ้น ในกิจการร่วมค้าไม่ต่ำกว่าร้อยละ 33 หรือร้อยละ 30 ถ้านักลงทุนต่างชาติมาจาก ประเทศในกลุ่มอาเซียน

สำนักงานผู้แทน

สำนักงานผู้แทนของบริษัทต่างชาติสามารถดำเนินกิจกรรมต่างๆ ได้เท่าที่กฎหมาย กำหนด เช่น การกำกับดูแล การเป็นตัวกลาง การประสานงาน การจัดการที่เกี่ยว เนื่องกับผลประโยชน์ของบริษัทในเครือ การแนะนำสินค้าและการเตรียมเอกสาร จัดตั้งบริษัท เป็นต้น และไม่สามารถดำเนินกิจกรรมที่ก่อให้เกิดรายได้ เช่น การ ค้าขาย หรือการให้บริการ

A.2 ข้อจำกัดในการประกอบธุรกิจของนักลงทุนต่างชาติ

กฎหมายการลงทุนจากต่างประเทศ (Foreign Investment Law) กำหนดให้บริษัท ต่างชาติที่ลงทุนในอินโดนีเซีย (Penanaman Modal Asing: PMA) จะต้องลงทุน ผ่านการจัดตั้งบริษัทจำกัด ซึ่งชาวต่างชาติอาจถือหุ้นทั้งหมดใน PMA หรืออาจร่วม ทุนกับนักลงทุนชาวอินโดนีเซียโดยไม่มีข้อจำกัดด้านจำนวนเงินลงทุน หากประเภท ธุรกิจที่ลงทุนไม่ตกอยู่ในรายการต้องห้ามลงทุน (Negative List)

รายการต้องห้ามลงทุนได้กำหนดประเภทกิจการที่ไม่อนุญาตให้ชาวต่างชาติ ลงทุน แต่นักลงทุนต่างชาติสามารถประกอบกิจการบางประเภทได้ถ้าบรรลุ เงื่อนไขตามที่กำหนด ตัวอย่างของกิจการภายใต้รายการต้องห้ามลงทุน เช่น การ ขนส่งระหว่างประเทศ การให้บริการระบบข้อมูลสื่อสาร ธุรกิจธนาคารเพื่อการ แลกเปลี่ยนเงินตรา และบริษัทยา เป็นต้น

A.3 สิทธิประโยชน์แก่นักลงทุน

คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนของอินโดนีเซีย (Indonesia Investment Coordinating Board: BKPM) จัดตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมการลงทุนแก่นักลงทุนทั้งในและ ต่างประเทศ โดยสิทธิประโยชน์หลัก มีดังต่อไปนี้

การลดหย่อนภาษีอากร

บริษัทอินโดนีเซียที่มีคุณสมบัติตามเงื่อนไขของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนของ อินโดนีเซีย(ทั้งบริษัทที่จัดตั้งขึ้นใหม่ และบริษัทที่จัดตั้งขึ้นแล้วที่ประสงค์จะขยาย การลงทุน) โดยพิจารณาจากประเภทธุรกิจหรือจัดตั้งในพื้นที่ที่ได้รับการส่งเสริมการ ลงทุน ซึ่งจะได้รับสิทธิประโยชน์ด้านภาษีอากรดังต่อไปนี้

- การหักค่าเสื่อมราคาและการตัดจำหน่ายสินทรัพย์ในอัตราเร่ง
- ขยายระยะเวลาการใช้ผลขาดทุนสะสมจาก 5 ปี เป็นระยะเวลาสูงสุด 10 ปี ภายใต้ เงื่องไขที่กำหนด

- ลดอัตราภาษีเป็นอัตราร้อยละ 10 (หรือน้อยกว่า ภายใต้อนุสัญญาภาษีซ้อน)
   สำหรับเงินปันผลที่จ่ายให้แก่ผู้รับซึ่งเป็นบริษัทต่างชาติหรือชาวต่างชาติ
- ลดหย่อนภาษีเป็นจำนวนร้อยละ 30 ของเงินลงทุนในที่ดิน อาคาร โรงงาน และอุปกรณ์ โดยถือเป็นรายจ่ายทางภาษีด้วยอัตราร้อยละ 5 ต่อปี เป็นระยะ เวลา 6 ปี

การยกเว้นภาษีอากรสำหรับกลุ่มอุตสาหกรรมบุกเบิก

ตั้งแต่เดือนเมษายน 2561 นักลงทุนในกลุ่มอุตสาหกรรมบุกเบิก (Pioneer industry) ที่มีเงินลงทุนตั้งแต่ 5 แสนล้านรูเปียสามารถขอรับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็น ระยะเวลาตั้งแต่ 5 ปีถึง 20 ปี (ขึ้นอยู่กับจำนวนเงินลงทุน) นับตั้งแต่วันที่เริ่มผลิต และลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลกึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 50) เป็นระยะเวลา 2 ปีถัดมา

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ 27 พฤศจิกายน 2561 เป็นต้นไป รัฐบาลได้เพิ่มกลุ่มธุรกิจที่อยู่ใน อุตสาหกรรมบุกเบิกเป็น 18 ประเภท และปรับลดจำนวนเงินลงทุนขั้นต่ำในการ ขอรับสิทธิประโยชน์เป็น 1 แสนล้านรูเปีย ผู้เสียภาษีที่ได้รับประกาศว่ามีคุณสมบัติ ตามที่กำหนดจะถือว่าได้ยื่นขอรับสิทธิประโยชน์ทางภาษีแล้วเมื่อได้นำส่งเอกสาร เพิ่มเติมผ่านระบบการนำส่งเอกสารออนไลน์ (Online Single Submission: OSS)

นักลงทุนที่ได้รับสิทธิการลดหย่อนภาษีอากร โดยพิจารณาจากประเภทธุรกิจหรือจัด ตั้งในพื้นที่ที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจะไม่สามารถรับสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากร สำหรับกลุ่มอุตสาหกรรมบุกเบิก และในทางกลับกัน นักลงทุนที่ได้รับสิทธิประโยชน์ สำหรับกลุ่มอุตสาหกรรมบุกเบิกจะไม่สามารถรับสิทธิการลดหย่อนภาษีอากร โดย พิจารณาจากประเภทธุรกิจหรือจัดตั้งในพื้นที่ที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน

สิทธิประโยชน์จากการนำเข้า

บริษัทที่ประกอบกิจการผลิตสินค้าหรือให้บริการในภาคอุตสาหกรรม เช่น ท่องเที่ยว และวัฒนธรรม ขนส่งมวลชน บริการสาธารณสุข เหมืองแร่ ก่อสร้าง โทรคมนาคมและ การท่าเรือ จะได้รับสิทธิยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับการนำเข้าเครื่องจักร สินค้าและ วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต ตามระยะเวลาและเงื่อนไขที่กำหนด

อัตราภาษีพิเศษ

กลุ่มธุรกิจดังต่อไปนี้ เป็นกลุ่มธุรกิจที่เสียภาษีในอัตราพิเศษ

าิโตรเลียม

บริษัทที่ประกอบธุรกิจปิโตรเลียมจะได้รับสิทธิเสียภาษีในอัตราพิเศษเมื่อได้ลง นามในสัญญาและสัญญาดังกล่าวได้รับการอนุมัติ ทั้งนี้ สำนักงานสาขาของ บริษัทปิโตรเลียมต่างชาติ ยังคงมีภาระต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลจากการ จำหน่ายกำไรในอัตราร้อยละ 20 บนกำไรสุทธิหลังหักภาษี หรือในอัตราที่ลดลง ภายใต้อนุสัญญาภาษีซ้อน

เหมืองแร่

อัตราภาษีเงินได้ของบริษัทเหมืองแร่จะแตกต่างกันขึ้นอยู่กับว่าบริษัทเหมืองแร่ นั้นได้รับสัมปทานเมื่อใด ผู้ที่ได้รับสัมปทานในช่วงแรกจะเสียภาษีในอัตราตั้งแต่ ร้อยละ 30 ถึงร้อยละ 45 ส่วนผู้ที่ได้รับสัมปทานในปัจจุบันจะเสียภาษีในอัตราร้อยละ 22 สำหรับปีภาษี 2563 และ 2564 และร้อยละ 20 สำหรับปีภาษี 2565 เป็นต้นไป

แม้ว่าบริษัทเหมืองแร่จะมีหน้าที่หักและนำส่งภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ในอัตรา ร้อยละ 20 ของเงินปันผลที่จ่ายให้กับผู้ถือหุ้นต่างชาติ ผู้ที่ได้รับสัมปทานในช่วง แรกอาจได้รับลดภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายเหลืออัตราร้อยละ 10 ซึ่งอัตราภาษีดัง กล่าวอาจลดลงได้อีกภายใต้อนุสัญญาภาษีซ้อน

บริษัทรับเหมาก่อสร้าง

บริษัทรับเหมาก่อสร้างต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลในอัตราร้อยละ 2 ถึงร้อยละ 6 ของมูลค่าสัญญา ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับคุณสมบัติของแต่ละบริษัท และ/หรือประเภท ของการบริการ โดยจะถือว่าเป็นภาระภาษีสุดท้าย (Final tax) ของบริษัท ดังนั้น บริษัทรับเหมาก่อสร้างจึงไม่มีภาระภาษีเงินได้นิติบุคคลอีกเมื่อสิ้นสุดรอบระยะเวลา บัญชี อย่างไรก็ดี บริษัทรับเหมาก่อสร้างต่างชาติประกอบธุรกิจในอินโดนีเซียผ่าน สาขาหรือสถานประกอบการถาวร จะมีภาระต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลจากการ จำหน่ายกำไรในอัตราร้อยละ 20 บนกำไรหลังหักภาษี ซึ่งอัตราภาษีดังกล่าวอาจลด ลงได้ภายใต้อนุสัญญาภาษีซ้อน

บริษัทต่างชาติประกอบกิจการขุดเจาะน้ำมัน

บริษัทต่างชาติประกอบกิจการขุดเจาะน้ำมันต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลบน รายรับก่อนหักรายจ่ายในอัตราร้อยละ 3.75 และภาษีเงินได้นิติบุคคลจากการ จำหน่ายกำไรในอัตราร้อยละ 20 บนกำไรสุทธิหลังหักภาษี หรือในอัตราที่ลดลง ภายใต้อนุสัญญาภาษีซ้อน

บริษัทต่างชาติประกอบกิจการขนส่งระหว่างประเทศและสายการบิน

บริษัทต่างชาติประกอบกิจการขนส่งระหว่างประเทศและสายการบินต้องเสีย ภาษีเงินได้นิติบุคคลในอัตราร้อยละ 2.64 บนรายรับก่อนหักรายจ่าย

วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ผู้ประกอบการทั้งนิติบุคคลและบุคคลธรรมดาที่มียอดรายรับก่อนหักรายจ่าย ต่อปีไม่เกิน 4,800 ล้านรูเปีย ต้องเสียภาษีเงินได้อัตราร้อยละ 1 บนยอดรายรับ ก่อนหักรายจ่ายต่อเดือน ซึ่งภาษีดังกล่าวถือว่าเป็นภาระภาษีสุดท้ายของผู้เสีย ภาษี โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2556

ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2561 อัตราภาษีดังกล่าวได้ปรับลดลงเป็นร้อยละ 0.5 บุคคลธรรมดาสามารถใช้สิทธิเสียภาษีในอัตราดังกล่าวได้เป็นระยะเวลา 7 ปี แต่

การลงทุนในอินโดนีเซีย 2020/2021

นิติบุคคลสามารถใช้สิทธิได้เพียง 3 ปี ทั้งนี้ ผู้เสียภาษีจะต้องเสียภาษีในอัตรา ร้อยละ 1 ตามปกติหากมียอดรายรับก่อนหักรายจ่ายเกิน 4,800 ล้านรูเปียในช่วง เวลาที่ได้รับสิทธิประโยชน์ดังกล่าว

มาตรการดังกล่าว ไม่รวมเงินได้จากการบริการด้านวิชาชีพส่วนบุคคลที่เป็น อิสระ เช่น ทนายความ นักบัญชี แพทย์ เป็นต้น

ทั้งนี้ ผู้ประกอบการที่มีคุณสมบัติที่จะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากร ประเภทอื่น เช่น บริษัทรับเหมาก่อสร้าง ไม่สามารถได้รับสิทธิเสียภาษีสำหรับ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในอัตราร้อยละ 0.5 ดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น

B.1 ภาษีเงินได้นิติบุคคล

ประเภทภาษี	อัตราภาษี (ร้อยละ)
ภาษีเงินได้นิติบุคคล	22 (ก)
ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย สำหรับเงินได้ที่จ่ายให้กับผู้มีถิ่นที่อ	ยู่ในอินโดนีเซีย
เงินปันผล	10/15
ดอกเบี้ย	15
ค่าสิทธิ	15
ค่าบริการ	2
ค่าบริการก่อสร้าง	2/3/4/6
ค่าเช่าสินทรัพย์	2
ค่าเช่าที่ดินและอาคาร	10
ภาษีเงินได้สำหรับเงินได้ที่จ่ายให้กับผู้ที่มิได้มีถิ่นที่อยู่ ในอินโดนีเซีย	20 (ข)

ประเภทภาษี	อัตราภาษี (ร้อยละ)
ภาษีจากการจำหน่ายกำไรของสำนักงานสาขา	20 (ข)

- (ก) อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลลดลงจากร้อยละ 25 เป็นร้อยละ 22 ในปีภาษี 2563และ 2564 และจากนั้นจะลดลงเป็นร้อยละ 20 ในปีภาษี 2565 เป็นต้นไป
- (ข) อัตราภาษีอาจลดหรือยกเว้นได้ภายใต้อนุสัญญาภาษีซ้อน

บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์อินโดนีเซียที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดจะได้ รับสิทธิลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลลงอีกร้อยละ 3 (ร้อยละ 19 สำหรับปีภาษี 2563 และ 2564 และร้อยละ 17 สำหรับปีภาษี 2565 เป็นต้นไป)

บริษัทที่จัดตั้งขึ้นภายใต้กฎหมายอินโดนีเซีย จะต้องนำเงินได้จากการประกอบ กิจการทั่วโลก มารวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล และสามารถนำภาษีที่ ถูกจัดเก็บในต่างประเทศมาเครดิตกับภาษีเงินได้นิติบุคคลในอินโดนีเซียได้ หาก เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนด

สำนักงานสาขาของบริษัทต่างชาติจะเสียภาษีเฉพาะรายได้อันเนื่องมาจากการ ประกอบกิจการในอินโดนีเตียเท่านั้น

บริษัทต่างชาติที่มีสถานประกอบการถาวรในอินโดนีเซียจะต้องเสียภาษีบนเงิน ได้ที่ได้รับแม้จะมิใช่เงินได้อันเนื่องมาจากการประกอบธุรกิจของสถานประกอบการ ถาวรโดยตรง แต่หากเป็นเงินได้ที่บริษัทต่างชาติได้รับมาจากธุรกิจอันมีลักษณะ คล้ายคลึงกับธุรกิจของสถานประกอบการถาวร เงินได้ดังกล่าวจะถือว่าเป็นเงินได้ที่ ต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลในอินโดนีเซียตามหลัก Force of attraction

เงินได้พึงประเมิน

เงินได้ที่ต้องนำมารวมคำนวณเสียภาษีนั้นมีหลายประเภท เช่น

- กำไรจากการดำเนินกิจการ
- กำไรจากการขาย หรือการโอนทรัพย์สิน

ÉY

- ดอกเบี้ย เงินปันผล ค่าสิทธิ ค่าเช่าและเงินได้จากการให้ใช้ทรัพย์สิน
- เงินได้จากการปรับโครงสร้างองค์กร
- กำไรจากการขาย หรือโอนสัมปทานเหมืองแร่ทั้งหมดหรือบางส่วน หรือจากการ ร่วมทุนในบริษัทที่ประกอบธุรกิจเหมืองแร่
- ภาษีที่ได้รับคืนและถูกนำไปเป็นรายจ่ายทางภาษีแล้ว
- ▶ เงินได้ที่ได้รับจากบริษัทที่ดำเนินธุรกิจเกี่ยวข้องกับศาสนาอิสลามภายใต้ กฎหมายอิสลาม

เงินได้บางประเภทนั้นเมื่อถูกหักภาษี ณ ที่จ่ายแล้วจะถือเป็นภาระภาษีสุดท้าย เช่น ค่าเช่าที่ดินและอาคาร กำไรจากการขายที่ดินและอาคาร เงินได้จากการขาย หุ้นในตลาดหลักทรัพย์อินโดนีเซีย รายรับของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในกรณีที่รายรับก่อนหักรายจ่ายต่อปีไม่เกิน 4.8 ล้านรูเปีย เป็นต้น

รายจ่ายทางภาพี

ผู้มีหน้าที่เสียภาษีสามารถหักรายจ่ายจากเงินได้เพื่อการคำนวณภาษีเงินได้ นิติบุคคล หากเป็นรายจ่ายที่เกิดขึ้นเพื่อก่อให้เกิดเงินได้นั้นๆ แต่รายจ่ายบาง รายการไม่สามารถถือเป็นรายจ่ายทางภาษี หรือเรียกว่ารายจ่ายต้องห้าม ได้แก่

- ภาษีเงินได้และค่าปรับ
- ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของผู้ถือหุ้น หรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง
- ▶ ของขวัญ
- เงินบริจาค (ยกเว้นเงินบริจาคบางประเภท)
- ผลประโยชน์รวมถึง เงินช่วยเหลือ ของขวัญ รางวัลที่ให้แก่พนักงาน หรือบริษัท ที่เกี่ยวข้องกัน
- เงินสำรองสำหรับบางธุรกิจ
- ผลขาดทุนของธุรกิจในต่างประเทศ

สินค้าคงเหลือ

เพื่อประโยชน์ในการคำนวณภาษี มูลค่าของสินค้าคงเหลือจะต้องคำนวณด้วยวิธี เข้าก่อนออกก่อน (First-In First-Out method: FIFO) หรือวิธีต้นทุนโดยเฉลี่ย โดยไม่ อนุญาตให้ใช้วิธีเข้าหลังออกก่อน (Last-In First-Out method: LIFO)

สำรองทางบัญชี

โดยปกตินั้นเงินสำรองทางบัญชีไม่สามารถถือเป็นรายจ่ายทางภาษี อย่างไรก็ตาม สำหรับธุรกิจบางประเภท เช่น ธนาคาร และสถาบันการเงินบางประเภท เช่น บริษัท ประกันภัย บริษัทสินเชื่อ สามารถนำเงินสำรองหนี้สงสัยจะสูญมาเป็นรายจ่ายทาง ภาษีได้

บริษัทที่ดำเนินธุรกิจดังต่อไปนี้สามารถนำเงินสำรองบางประเภทที่ตั้งไว้มาถือเป็น รายจ่ายทางภาษีได้

- บริษัทผู้ออกประกันสังคม: เงินสำรองสำหรับประกันสังคม
- บริษัทประกอบธุรกิจด้านป่าไม้: เงินสำรองสำหรับการปลูกป่า
- บริษัทประกอบธุรกิจเหมืองแร่: เงินสำรองสำหรับฟื้นฟูเหมืองแร่
- บริษัทประกอบธุรกิจบำบัดของเสีย: เงินสำรองสำหรับปิดและซ่อมแซมโรงงาน บำบัดของเสีย

หนี้สูญสามารถถือเป็นรายจ่ายทางภาษีได้หากเป็นไปตามเงื่อนไข อย่างไรก็ดี การ ตัดจำหน่ายลุกหนี้การค้าที่เป็นบริษัทในเครือไม่สามารถถือเป็นรายจ่ายทางภาษีได้

ค่าเสื่อมราคา

ค่าเสื่อมราคาสามารถคำนวณได้จากอายุการใช้งานของสินทรัพย์ ด้วยวิธีเส้นตรง หรือวิธียอดอดอง

ตารางด้านล่างแสดงอายุการใช้งานและอัตราค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์แต่ละ ประเภท

	- 04	วิธีคำนวณ		
ประเภทสินทรัพย์	อายุการใช้งาน (ปี)	วิธีเส้นตรง (ร้อยละ)	วิธียอดลดลง (ร้อยละ)	
อาคาร				
ถาวร	20	5	-	
ไม่ถาวร	10	10	-	
สินทรัพย์ชนิดอื่น				
ประเภทที่ 1	4	25	50	
ประเภทที่ 2	8	12.5	25	
ประเภทที่ 3	16	6.25	12.5	
ประเภทที่ 4	20	5	10	

สินทรัพย์ใม่มีรูปร่างที่มีอายุการใช้งานมากกว่า 1 ปี รวมถึงสิทธิการเช่าสินทรัพย์จะ ถูกตัดจำหน่ายตามอายุการใช้งานและค่าเสื่อมราคาด้วยอัตราเดียวกันกับสินทรัพย์ ถาวร อย่างไรก็ดี ธุรกิจบางประเภท หรือธุรกิจที่ตั้งอยู่ในบางพื้นที่ อาจใช้ค่าเสื่อม ราคาและค่าตัดจำหน่ายในคัตราพิเศษ

ส่วนต่างจากอัตราแลกเปลี่ยน

กำไรและขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนถือเป็นรายได้และรายจ่ายทางภาษี ตามลำดับ หากเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีของอินโดนีเซีย

เงินปันผล

เงินปันผลเป็นเงินได้ที่ต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล โดยเงินปันผลที่จ่ายจากบริษัท อินโดนีเซียให้กับบริษัทอินโดนีเซียจะต้องเสียภาษีหัก ณ ที่จ่ายในอัตราร้อยละ 15 และภาษีเงินได้นิติบุคคลในอัตราร้อยละ 22 สำหรับปีภาษี 2563 และ 2564 และ ร้อยละ 20 สำหรับปีภาษี 2565 เป็นต้นไป ซึ่งอาจได้รับยกเว้นหากเงินปันผลนั้น จ่ายจากกำไรสะสมและบริษัทผู้รับเงินปันผลนั้นถือหุ้นในบริษัทผู้จ่ายเงินปันผลเป็น สัดส่วนเท่ากับหรือมากกว่าร้อยละ 25 ของทุนที่ได้ชำระแล้ว

บุคคลธรรมดาผู้มีถิ่นที่อยู่ในอินโดนีเซียและได้รับเงินปันผลจะต้องเสียภาษีในอัตรา ไม่เกินร้อยละ 10 ซึ่งถือเป็นภาระภาษีสุดท้าย และเงินปันผลที่จ่ายให้กับผู้รับในต่าง ประเทศจะต้องถูกหักภาษี ณ ที่จ่ายในอัตราร้อยละ 20 หรืออัตราที่ลดลงภายใต้ อนสัญญาภาษีซ้อน

ดอกเขี้ย

ดอกเบี้ยบางประเภทที่จ่ายให้กับผู้รับซึ่งเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในอินโดนีเซีย จะต้องเสีย ภาษีหัก ณ ที่จ่ายในอัตราร้อยละ 20 เช่น ดอกเบี้ยจากการฝากเงินออมทรัพย์ ฝาก ประจำ หรือบัตรเงินฝาก ส่วนดอกเบี้ยที่นอกเหนือจากการฝากเงินดังกล่าว จะต้อง เสียภาษีหัก ณ ที่จ่ายในอัตราร้อยละ 15 เมื่อถูกหักภาษีหัก ณ ที่จ่ายแล้ว ถือว่าเป็น ภาระภาษีสุดท้าย ไม่ต้องนำมารวมคำนวณเพื่อเสียภาษีนิติบุคคลอีก และหากผู้รับ เป็นนิติบุคคลต่างชาติ จะต้องเสียภาษีหัก ณ ที่จ่ายในอัตราร้อยละ 20 หรืออัตราที่ ลดลงภายใต้อนุสัญญาภาษีซ้อน

การบรรเทาภาระภาษีต่างประเทศ

ภาระภาษีที่ถูกจัดเก็บในต่างประเทศเนื่องจากเงินได้นอกประเทศนั้น สามารถนำมา เครดิตกับภาษีเงินได้นิติบุคคลในอินโดนีเซียได้ไม่เกินกว่าจำนวนที่กฎหมายกำหนด ทั้งนี้ วิธีการคำนวณภาษีนั้นอาจแตกต่างกันไปในแต่ละประเทศ

ขาดทุนสะสมยกมา

ผลขาดทุนไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ทางภาษีสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่ผ่าน มาได้ แต่สามารถยกไปใช้ได้ภายใน 5 รอบระยะเวลาบัญชีถัดไปต่อเนื่องกัน และ

ธุรกิจบางประเภทอาจยกยอดไปรอบระยะเวลาบัญชีถัดไปได้สูงสุด 10 ปี

การใช้ผลขาดทุนระหว่างบริษัทในเครือ

ผลขาดทุนของบริษัทหนึ่งไม่สามารถนำมาหักเป็นรายจ่ายของบริษัทในเครือ คีกบริษัทหนึ่งได้

การกำหนดราคาโอน (Transfer pricing)

บริษัทที่มีธุรกรรมกับบริษัทในเครือต้องทำธุรกรรมด้วยราคาตลาดและเป็นไปอย่าง สมเหตุสมผลทางการค้า

ผู้มีหน้าที่เสียภาษีจะต้องจัดเตรียมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดราคาโอนซึ่ง ประกอบด้วย เอกสารข้อมูลหลัก (Master file) เอกสารข้อมูลในประเทศ (Local file) และรายงานธุรกรรมในแต่ละประเทศ (Country-by-Country Report: CbCR) ถ้า ธุรกรรมระหว่างบริษัทในเครือมีมูลค่ามากเกินกว่ามูลค่าขั้นต่ำที่กฎหมายกำหนด

ทั้งนี้ การตกลงราคาโอนเป็นการล่วงหน้า (Advance Pricing Agreement: APA) ทั้งแบบเอกภาคี (Unilateral) และแบบทวิภาคี (Bilateral) สามารถกระทำได้ใน คินโดนีเซีย

เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาราคาตลาด กฎหมายได้กำหนดวิธีการกำหนดราคา โอนดังต่อไปนี้ในการพิจารณาราคาตลาด

- วิธีเปรียบเทียบกับราคาที่มิได้ควบคุม
- วิธีราคาขายต่อ
- วิธีราคาทุนบวกกำไรส่วนเพิ่ม
- วิธีแบ่งกำไร
- วิธีแบ่งกำไรสุทธิเป็นรายธุรกรรม

ข้อกำหนดของอัตราส่วนหนี้สินต่อทุน

ตั้งแต่ปี 2559 เป็นต้นไป อินโดนีเซียกำหนดให้อัตราส่วนหนี้สินต่อทุนไม่เกินกว่า 4 ต่อ 1 โดยดอกเบี้ยจ่ายอันเนื่องมาจากหนี้สินที่เกินกว่าอัตราส่วนที่กำหนดดังกล่าว จะไม่สามารถถือเป็นรายจ่ายทางภาษีได้

เงินกู้ยืมจากบริษัทในเครืออาจถือว่าเป็นส่วนของทุน และทำให้ดอกเบี้ยจ่ายจาก เงินกู้ยืมดังกล่าวไม่สามารถถือเป็นรายจ่ายทางภาษีได้ ทั้งนี้ กรมสรรพากร อาจนำ กฎเกณฑ์เกี่ยวกับการกำหนดราคาโอนมาบังคับใช้เพื่อพิจารณารายได้และรายจ่าย ทางภาษีที่เกี่ยวข้องกับธุรกรรมดังกล่าว

สำหรับการกู้ยืมระหว่างบริษัทในเครือนั้น บริษัทควรพิจารณาข้อกำหนดต่อไปนี้เพื่อ ลดความเสี่ยงจากการถูกประเมินมิให้นำดอกเบี้ยจ่ายมาเป็นรายจ่ายทางภาษี

- จัดทำรายงานวิเคราะห์ถึงความจำเป็นของการกู้ยืม โดยมีเนื้อหาครอบคลุมถึง
   รายละเอียดและวัตถุประสงค์ สภาพตลาดขณะที่มีการให้เงินกู้ยืม จำนวนเงิน กู้ยืมและเงื่อนไข การประกันและทรัพย์สินค้ำประกัน รวมถึงจำนวนหนี้สินค้าง ชำระทั้งหมดของผู้กู้ยืม และความสามารถในการชำระหนี้โดยพิจารณาจาก ความสามารถในการจำยดอกเบี้ย
- หลักฐานเพื่อพิสูจน์ว่าการกู้ยืมเงินนั้นเกิดขึ้นจริง
- อัตราส่วนหนี้สินต่อทุนของผู้กู้ยืมจะต้องสอดคล้องกับกิจการอื่นในอุตสาหกรรม
   เดียวกัน หรือตามที่ธุรกิจทั่วไปปฏิบัติกัน
- ดอกเบี้ยหรือค่าบริการอื่นๆ ที่จ่ายระหว่างบริษัทในเครือจะต้องเป็นไปตาม ราคาตลาด

การนำส่งแบบแสดงรายการภาษีเงินได้นิติบุคคล

ผู้มีหน้าที่เสียภาษีต้องยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้นิติบุคคลรายปีภายใน 4 เดือน นับจากวันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี ซึ่งอาจยื่นคำขอขยายระยะเวลาได้อีก 2 เดือน และ ต้องชำระภาษีเงินได้นิติบุคคลรายปี (หากมี) ก่อนยื่นแบบแสดงรายการดังกล่าว

นอกจากนี้ ผู้มีหน้าที่เสียภาษีจะต้องชำระภาษีเงินได้นิติบุคคลล่วงหน้าเป็นราย เดือน ภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดไปเป็นจำนวน 1 ใน 12 ของภาษีเงินได้นิติบุคคล ที่ต้องชำระในรอบระยะเวลาบัญชีที่ผ่านมา (โดยไม่รวมเงินได้พิเศษอื่น หรือภาษีที่ ถูกประเมินเพิ่มเติมในรอบระยะเวลาบัญชีที่ผ่านมา)

อนุสัญญาภาษีซ้อน

ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2563 อินโดนีเซียลงนามเข้าร่วมอนุสัญญาภาษีซ้อนกับ ประเทศต่างๆ จำนวน 72 ประเทศ ดังนี้

กัมพูชา*	นิวซีแลนด์	ศรีลังกา
กาตาร์	เนเธอร์แลนด์	สเปน
เกาหลีใต้	บรูใน ดารุสซาลาม	สวิตเซอร์แลนด์
เกาหลีเหนือ	บังคลาเทศ	สวีเดน
คูเวต	บัลแกเรีย	สหพันธรัฐรัสเซีย
แคนาดา	เบลเยียม	สหรัฐอเมริกา
โครเอเชีย	เบลารุส	สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์
จอร์แดน	ปากีสถาน	สหราชอาณาจักร
จีน	ปาปัวนิวกินี	สาธารณรัฐเช็ก
ซาอุดิอาระเบีย	โปรตุเกส	สปป. ลาว
สูทกุกเว	โปแลนด์	สาธารณรัฐสโลวัก
ซีเรีย	ฝรั่งเศส	สิงคโปร์
ซูดาน	ฟินแลนด์	ออสเตรเลีย
ซูรินาเม	ฟิลิปปินส์	ออสเตรีย

เซเชลส์	มองโกเลีย	อาร์เมเนีย
เซอร์เบีย	มาเลเซีย	อิตาลี
ญี่ปุ่น	เม็กซิโก	อินเดีย
เดนมาร์ก	โมร็อกโก	อิหร่าน
ตุรกี	ยูเครน	อียิปต์
ดูนิเชีย	เยอรมัน	อุซเบกิสถาน
ไต้หวัน	โรมาเนีย	แอฟริกาใต้
ทาจิกิสถาน	ลักเซมเบิร์ก	แอลจีเรีย
ไทย	เวเนซุเอลา	ฮ่องกง
นอร์เวย์	เวียดนาม	ฮังการี

*กัมพูชา: มีการให้สัตยาบันสารแล้วแต่ยังไม่มีผลใช้บังคับ

อนุสัญญาพหุภาคีภาษีเพื่อสำหรับมาตรการป้องกันการถูกกัดกร่อนฐาน ภาษีและการโอนกำไรไปต่างประเทศการเลี่ยงภาษีของบริษัทข้ามชาติ (The Multilateral Convention to Implement Tax Treaty Related Measures to Prevent Base Erosion and Profit Shifting)

อินโดนีเซียลงนามและให้สัตยาบันสารในข้อตกลงระหว่างประเทศในอนุสัญญา พหุภาคีเพื่อบังคับใช้มาตรการที่เกี่ยวข้องกับสนธิสัญญาภาษีเพื่อป้องกันการถูก กัดกร่อนฐานภาษีและการโอนกำไรไปต่างประเทศของบริษัทข้ามชาติ เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2560 และ 12 พฤศจิกายน 2562 ตามลำดับ

ทั้งนี้ อนุสัญญาพาหุภาคีจะมีผลใช้บังคับเมื่อทั้งสองประเทศส่งมอบสัตยาบัน สาร อินโดนีเซียคาดว่าสามารถส่งมอบสัตยาบันสารได้ในปี 2563 ซึ่งจะทำให้ บทบัญญัติในอนุสัญญาพหุภาคีดังกล่าวมีผลใช้บังคับในวันที่ 1 มกราคม 2564

*อนุสัญญาพหุภาคีดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นกลไกสำหรับดำเนินการ เปลี่ยนแปลงตามที่ตกลงร่วมกันให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพในลักษณะที่ สอดคล้องและมีการเชื่อมโยงกันระหว่างเครือข่ายของข้อตกลงทั้งหมดที่มีอยู่เพื่อ ลดทอนการจัดเก็บภาษีซ้ำซ้อนโดยที่ทั้งสองฝ่ายไม่จำเป็นต้องเจรจาอีกครั้ง

B.2 ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ผู้มีหน้าที่เสียภาษี

บุคคลผู้มีถิ่นที่อยู่ในอินโดนีเซียเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาบนเงินได้จากแหล่ง เงินได้ทั่วโลก ส่วนบุคคลผู้ที่มิได้มีถิ่นที่อยู่ในอินโดนีเซียนั้นเสียภาษีเงินได้บุคคล ธรรมดาเฉพาะเงินได้จากแหล่งเงินได้ในอินโดนีเซียเท่านั้น

บุคคลธรรมดาที่ได้พำนักอยู่ในอินโดนีเซียมากกว่า 183 วันในระยะเวลา 12 เดือน ใดๆ หรือระยะเวลาตามปีภาษี จะถือว่าเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในอินโดนีเซีย

เงินได้พึงประเมิน

โดยทั่วไป เงินได้ที่ลูกจ้างต้องนำมารวมเพื่อเสียภาษี ได้แก่ ค่าจ้าง เงินเดือน ค่านาย หน้า โบนัส เงินบำนาญ เงินประจำตำแหน่งและค่าตอบแทนอื่นๆ ที่ได้รับเนื่องจาก การทำงาน ส่วนค่าตอบแทนอื่นที่มิใช่ตัวเงิน อาจไม่ถือเป็นเงินได้สำหรับลูกจ้าง และบริษัทนายจ้างไม่สามารถนำไปถือเป็นรายจ่ายทางภาษี

ผู้เป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วน สมาชิกของสมาคม หรือบุคคลตามกฎหมายอื่นๆ อาจ เสียภาษีบนเงินได้จากธุรกิจและเงินได้ประเภทอื่นในอัตราก้าวหน้าตั้งแต่ร้อยละ 5 ถึงร้อยละ 30

เงินปันผล ค่าเช่า ค่าสิทธิและดอกเบี้ยในบางกรณีซึ่งจ่ายให้กับบุคคลธรรมดา เสียภาษีหัก ณ ที่จ่ายในอัตราที่แตกต่างกัน ในกรณีทั่วไป เงินได้เหล่านี้ต้องน้ำ มารวมกับรายได้อื่นๆ และเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในอัตราก้าวหน้าตั้งแต่ อัตราร้อยละ 5 ถึงร้อยละ 30 อย่างไรก็ตาม สำหรับเงินได้บางประเภท เมื่อถูกหัก ภาษี ณ ที่จ่ายแล้ว ไม่ต้องนำมารวมกับรายได้อื่นเพื่อคำนวณภาษีเงินได้บุคคล ธรรมดาอีกเนื่องจากถือว่าเป็นภาระภาษีสุดท้าย เช่น เงินได้ในกรณีดังต่อไปนี้

 ผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่มีถิ่นที่อยู่ในอินโดนีเซียได้รับเงินบันผลอยู่ใน บังคับเสียภาษีสุดท้ายในอัตราร้อยละ 10

- เงินชดเชยจากการเลิกจ้างเสียภาษีสุดท้ายในอัตราก้าวหน้าตั้งแต่ร้อยละ 0 ถึง
   ร้อยละ 25
- ผินได้เนื่องจากผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุจ่ายจากกองทุนบำนาญ เสียภาษี สุดท้ายในอัตราตั้งแต่ร้อยละ 0 ถึงร้อยละ 5

ค่าใช้จ่าย

รายการดังต่อไปนี้สามารถนำมาหักเป็นค่าใช้จ่ายจากเงินได้ต่อปีของลูกจ้างเพื่อ การคำนวณเงินได้ที่ต้องเสียภาษี

- ค่าใช้จ่ายเหมาในอัตราร้อยละ 5 ของเงินได้รวมก่อนหักรายจ่าย แต่ไม่เกิน 6 ล้านรูเปียต่อปี
- เงินสมทบเข้ากองทุนที่ได้รับอนุมัติ

เงินบำนาญที่ผู้เกษียณอายุได้รับสามารถหักเป็นค่าใช้จ่ายได้ในอัตราร้อยละ 5 แต่ ไม่เกิน 2.4 ล้านรูเปียต่อปี

ค่าลดหย่อน

ประเภทของค่าลดหย่อน	จำนวน (ล้านรูเปีย)
ค่าลดหย่อนส่วนบุคคล	54
ค่าลดหย่อนสำหรับผู้ที่มีคู่สมรส	4.5
ค่าลดหย่อนสำหรับภรรยา หากเงินได้นั้นไม่ได้เกี่ยวข้องกับ เงินได้ของสามี หรือสมาชิกอื่นในครอบครัว	54
ค่าลดหย่อนสำหรับบุตรและบุตรบุญธรรมต่อคน (สูงสุด3 คน)	4.5

อัตราภาษี ตารางด้านล่างแสดงอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

เงินได้สุทธิ (รูเปีย)	อัตราภาษี (ร้อยละ)
50,000,000 หรือน้อยกว่า	5
50,000,001 ถึง 250,000,000	15
250,000,001 ถึง 500,000,000	25
500,000,001 หรือมากกว่า	30

ภาระภาษีสำหรับผู้ที่มิได้มีถิ่นที่อยู่ในอินโดนีเซีย

บุคคลธรรมดาผู้ที่มิได้มีถิ่นที่อยู่ในอินโดนีเซียเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในอัตรา ร้อยละ 20 บนเงินได้อันเนื่องมาจากการทำงานในอินโดนีเซีย

การบรรเทาภาระภาษีต่างประเทศ

หากบุคคลผู้มีหน้าที่เสียภาษีในอินโดนีเซียได้รับเงินได้ในต่างประเทศ และได้เสีย ภาษีเงินได้ในประเทศแหล่งเงินได้นั้น ภาษีเงินได้ที่จ่ายในต่างประเทศแล้วนั้น สามารถนำมาเครดิตออกจากภาษีที่ต้องชำระในอินโดนีเซียได้ ทั้งนี้ เท่ากับจำนวน ภาษีที่ชำระไปในต่างประเทศ หรือจำนวนภาษีที่ต้องชำระในอินโดนีเซียจากเงินได้ นั้นๆ แล้วแต่จำนวนใดจะน้อยกว่า

การบรรเทาผลขาดทุนสุทธิ

ผลขาดทุนสุทธิสามารถถือเป็นค่าใช้จ่ายได้ภายใน 5 รอบระยะเวลาบัญชี

การชำระภาษีและการยื่นแบบแสดงรายการ

นายจ้างมีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่ายเมื่อจ่ายเงินได้จากการจ้างแรงงานให้กับลูกจ้าง และ

ยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายรายเดือนภายในวันที่ 20 ของเดือนถัด ไป และยื่นแบบแสดงรายการภาษีรายปีสำหรับลูกจ้างทุกคนภายใน ภายในวันที่ 20 มกราคมของที่ถัดไป

บุคคลธรรมดาผู้มีเงินได้อยู่ในบังคับต้องยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคล ธรรมดารายปีภายในวันที่ 31 มีนาคมของปีถัดไป ทั้งนี้ บุคคลธรรมดาผู้มีเงินได้จาก การจ้างแรงงานเพียงอย่างเดียวจะไม่อยู่ในบังคับต้องยื่นแบบแสดงรายการภาษี รายเดือน

บุคคลธรรมดาที่สมรสแล้วสามารถยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้ของตนแยกต่าง หากจากคู่สมรสได้

B.3 ภาษีมูลด่าเพิ่มและภาษีการขายสินด้าฝู่มเฟือย

การบริโภคและการนำเข้าสินค้าและบริการ รวมถึงการให้บริการจากผู้ให้บริการ ในต่างประเทศแต่มีการใช้บริการในอินโดนีเซียจะต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มใน อัตราร้อยละ 10 อย่างไรก็ดี การส่งออกสินค้าและบริการบางประเภทสามารถใช้ อัตราภาษีมูลค่าเพิ่มที่อัตราร้อยละ 0

ตั้งแต่วันที่ 29 มีนาคม 2562 อินโดนีเซียประกาศเพิ่มประเภทการส่งออกบริการ ที่สามารถใช้ภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 0 โดยจะต้องมีเอกสารตามที่กำหนด เช่น สัญญาที่เป็นลายลักษณ์อักษร หลักฐานการชำระเงิน เป็นต้น หากไม่มี เอกสารที่กำหนดจะต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราปกติ (ร้อยละ 10)

สินค้าฟุ่มเฟือยทั้งที่ผลิตในประเทศและนำเข้าจากต่างประเทศต้องเสียภาษี สินค้าฟุ่มเฟือยเพิ่มเติมจากภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยภาษีสินค้าฟุ่มเฟือยจะอยู่ใน อัตราระหว่างร้อยละ 10 ถึงร้อยละ 200 ขึ้นอยู่กับประเภทของสินค้า

ผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มในอินโดนีเซียจะต้องใช้ระบบใบกำกับ ภาษีอิเล็กทรอนิกส์ (e-faktur) ซึ่งใบกำกับภาษีทุกฉบับต้องผ่านการรับรองทาง คิเล็กทรคนิกส์โดยสำนักงานภาษี

ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2563 ระบบการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มรูปแบบใหม่จะถูก ใช้บังคับสำหรับการขายสินค้าที่ไม่มีตัวตนและการให้บริการผ่านระบบอีคอมเมิร์ซ

โดยผู้ขายระหว่างประเทศ ผู้ให้บริการระหว่างประเทศ และผู้ให้บริการแพลตฟอร์ม อีคอมเมิร์ซระหว่างประเทศจะต้องจดทะเบียนเป็นผู้ประกอบการภาษีมูลค่าเพิ่ม และมีหน้าที่เรียกเก็บและชำระภาษีมูลค่าเพิ่มอัตราร้อยละ 10 รวมทั้งปฏิบัติตามข้อ กำหนดสำหรับการจัดทำในการรายงานภาษีมูลค่าเพิ่มที่เกี่ยวข้อง

ผู้ขายระหว่างประเทศ ผู้ให้บริการระหว่างประเทศ และผู้ให้บริการแพลตฟอร์ม อีคอมเมิร์ซระหว่างประเทศคู่สัญญาจะได้รับการระบุและจะต้องจดทะเบียนเป็น เป็นผู้เก็บประกอบการภาษีมูลค่าเพิ่ม หากเข้าเงื่อนไขข้อใดข้อหนึ่งต่อไปนี้ในรอบ ระยะเวลา 12 เดือน:

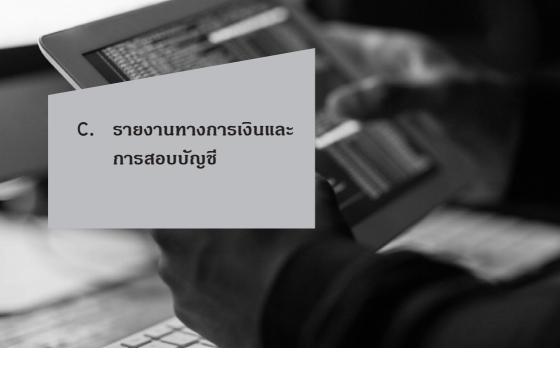
- (i) มีมูลค่าธุรกรรม 600 ล้านรูเปียห์อินโดนีเซีย (ประมาณ 42,000 ดอลลาร์ สหรัฐ) ต่อปีหรือ 50,000 ล้านรูเปียอินโดนีเซีย (ประมาณ 3,500 ดอลลาร์ สหรัฐ) ต่อเดือน
- (ii) มีจำนวนรายการผู้ใช้บริการมากกว่า 12,000 รายการต่อปีหรือ 1,000 รายการ ต่อเดือน

B.4 ภาษีศุลกากรและพิธีการศุลกากร

สินค้าที่นำเข้ามาในอินโดนีเซียจะต้องเสียภาษีศุลกากร โดยสินค้านำเข้าจะต้องผ่าน พิธีการนำเข้า และชำระภาษีศุลกากรรวมถึงภาษีอื่นๆ เว้นแต่ได้รับยกเว้นตามกฎหมาย อินโดนีเซียใช้ระบบพิกัดศุลกากร (รหัส 8 หลัก) ตามระบบฮาร์โมไนซ์ขององค์การ ศุลกากรโลก ซึ่งภาษีศุลกากรสำหรับสินค้าโดยส่วนใหญ่อยู่ในอัตราระหว่างร้อยละ 0 ถึงร้อยละ 40 ในขณะที่สินค้าบางประเภทจะต้องเสียภาษีศุลกากรในอัตราที่สูงขึ้น เช่น ยานพาหนะประกอบสำเร็จอยู่ในอัตราระหว่างร้อยละ 10 ถึงร้อยละ 50 และสุราอยู่ที่ อัตราร้อยละ 150 เป็นต้น

ผู้นำเข้าหรือตัวแทนของผู้นำเข้าจะต้องสำแดงรายการสินค้า ณ สำนักงานศุลกากร ที่ท่ารับสินค้า การสำแดงรายการสินค้านำเข้าควรมีเอกสารประกอบที่เกี่ยวข้อง เช่น ใบแจ้งหนี้ ใบกำกับการบรรจุหีบห่อ และใบตราส่งสินค้า ซึ่งเอกสารประกอบทั้งหมด นี้จะต้องอ้างอิงชื่อผู้นำเข้าไว้ด้วย

การสำแดงรายการสินค้านำเข้าในสำนักงานศุลกากรขนาดใหญ่บางแห่ง จะต้อง กระทำผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Data Interchange: EDI) ในขณะที่ สำนักงานศุลกากรขนาดเล็กจะรับการสำแดงรายการสินค้านำเข้าผ่านอุปกรณ์เก็บ ข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ เช่น แผ่นดิสก์ อย่างไรก็ดี สำนักงานศุลกากรในพื้นที่ห่าง ไกลจะรับการสำแดงการนำเข้าสินค้าเป็นจบับพิมพ์เท่านั้น

หลักการบัญชี

โดยทั่วไป บริษัทใช้เกณฑ์คงค้าง (Accrual basis) ในการจัดทำงบการเงิน

แนวทางการปฏิบัติทางบัญชี

หลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปของอินโดนีเซีย (Indonesian Generally Accpeted Accounting Practices: Indonesian GAAP) โดยส่วนใหญ่จะสอดคล้องกับ มาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (International Financial Reporting Standards: IFRS)อย่างไรก็ดี ยังมีบางส่วนที่อาจแตกต่างกัน ในทาง ปฏิบัตินั้นหากมาตรฐานการบัญชีของอินโดนีเซียไม่มีข้อกำหนดไว้เป็นการเฉพาะ บริษัทสามารถปฏิบัติตาม IFRS ได้ หรือหากไม่มีข้อกำหนดใน IFRS ก็สามารถ ปฏิบัติตามหลักการบัญชีที่ได้รับการรับรองของสหรัฐอเมริกา (US GAAP) ได้ อย่างไรก็ดี คณะกรรมการมาตรฐานการบัญชีและรายงานทางการเงินแห่ง อินโดนีเซีย (Dewan Standar Akuntansi Keuangan: DSAK) และสถาบันนักบัญชี แห่งประเทศอินโดนีเซีย (Ikatan Akuntan Indonesia: IAI) วางแผนที่จะแก้ไขให้ หลักการบัญชีของอินโดนีเซียเป็นไปตาม IFRS ทั้งหมด

การเปิดเผยข้อมูล

งบการเงินประกอบด้วยงบแสดงฐานะทางการเงิน งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ งบแสดง การเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น งบกระแสเงินสด และหมายเหตุประกอบงบการเงิน

งบการเงินต้องจัดทำเป็นภาษาบาฮาซาอินโดนีเซีย อย่างไรก็ตาม บริษัทสามารถยื่น คำขออนุญาตต่อกระทรวงการคลังเพื่อจัดทำงบการเงินเป็นภาษาอังกฤษ

การสอบบัญชี

บริษัท สำนักงานสาขาของบริษัทต่างชาติ กิจการร่วมค้า และสำนักงานผู้แทนที่ ประกอบธุรกิจในอินโดนีเซีย จะต้องจัดทำงบการเงินซึ่งได้ตรวจสอบและรับรองโดย สำนักงานตรวจสอบบัญชีรับอนุญาต

การนำส่งงบการเงิน

บริษัทจำกัดและบริษัทมหาชนจำกัดต้องนำส่งงบการเงินที่ได้ตรวจสอบและรับรอง โดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาตให้กับกระทรวงพาณิชย์ภายใน 6 เดือนนับจากวันสิ้น รอบระยะเวลาบัญชี และนำส่งแบบแสดงรายการภาษีเงินได้ภายใน 4 เดือนนับจาก วันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี

เพื่อประโยชน์ในการเปิดเผยข้อมูลให้กับนักลงทุน บริษัทมหาชนจำกัดจะต้องนำส่ง งบการเงินประจำปีที่ได้ตรวจสอบและรับรองโดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาตให้กับหน่วย งานกำกับดูแลการเงิน (Otoritas Jasa Keuangan: OJK) ภายใน 3 เดือนหลังจาก สิ้นรอบระยะเวลาบัญชี ทั้งนี้ งบการเงินสำหรับครึ่งรอบระยะเวลาบัญชีต้องนำส่ง ภายใน 1 เดือนหลังจากวันสิ้นสุดของครึ่งรอบระยะเวลาบัญชีนั้น

ระยะเวลาการจัดเก็บเอกสาร

นิติบุคคลทุกประเภทจะต้องเก็บรักษาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นและเอกสารที่เกี่ยวข้อง กับสินทรัพย์และหนี้สินของนิติบุคคลไว้เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 5 ปีเพื่อการตรวจ สอบทางภาษี ในส่วนของเอกสารทางบัญชี บริษัทต้องจัดเก็บไว้เป็นระยะเวลาไม่ น้อยกว่า 10 ปี

หน่วยงานกำกับดูแลด้านการรายงานทางการเงิน

คณะกรรมการมาตรฐานการบัญชีและรายงานทางการเงินแห่งอินโดนีเซียเป็นหน่วย งานภายใต้สถาบันนักบัญชีแห่งประเทศอินโดนีเซีย มีหน้าที่ในการร่างและออก มาตรฐานการบัญชีและการตรวจสอบบัญชี รวมถึงการตีความมาตรฐานการบัญชี

หน่วยงานกำกับดูแลตลาดทุนแห่งอินโดนีเซียมีหน้าที่ออกข้อกำหนดที่เกี่ยวเนื่องกับ การบัญชีเพื่อทำให้เกิดมาตรฐานสำหรับการจัดทำงบการเงินและรายงานทางการ เงินของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์

D.1 เงินสมทบกองทุนประกันสังคม

อินโดนีเซียไม่มีการสมทบเข้ากองทุนประกันสังคม อย่างไรก็ดี นายจ้างและลูกจ้าง อยู่ในบังคับต้องสมทบเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพและประกันอุบัติเหตุจากการ ทำงานของพนักงาน (BPJS Ketenagakerjaan) โดยมีวิธีการคำนวณเงินสมทบเข้า กองทุนดังนี้

- ประกันอุบัติเหตุจากการทำงาน นายจ้างสมทบในอัตราระหว่างร้อยละ 0.24
   และร้อยละ 1.74 ของเงินได้
- ประกันชีวิต นายจ้างสมทาในคัตราร์คยละ 0.3 ของเงินได้
- กองทุนสำหรับผู้สูงอายุ นายจ้างสมทบในอัตราร้อยละ 3.7 และลูกจ้างสมทบในอัตราร้อยละ 2 ของเงินได้

ลูกจ้างสามารถนำเงินที่สมทบเข้ากองทุนผู้สูงอายุมาหักเป็นค่าใช้จ่ายทางภาษีได้ ไม่เกิบร้อยละ 2 ของเงิบได้

การสมทบเข้ากองทุน BPJS Ketenagakerjaan ข้างต้นจะบังคับใช้กับบริษัทที่มีลูกจ้าง มากกว่า 10 คน หรือบริษัทที่มีการจ่ายค่าจ้างมากกว่า 1 ล้านรูเปียต่อเดือน ลูกจ้างชาว ต่างชาติที่ทำงานในอินโดนีเซียเป็นระยะเวลาเกินกว่า 6 เดือนอยู่ในบังคับต้องสมทบ เข้ากองทุนนี้เช่นเดียวกัน ทั้งนี้ ลูกจ้างชาวต่างชาติ สามารถรับเงินสมทบคืนในอัตรา ร้อยละ 3.7 บวกร้อยละ 2 บวกผลประโยชน์ส่วนเพิ่มจากเงินสมทบ เมื่อสิ้นสุดการ ทำงานและเดินทางออกจากอินโดนีเซีย

ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2558 เป็นต้นไป อินโดนีเซียกำหนดให้บริษัทเข้าร่วมกองทุน ดูแลสุขภาพ BPJS Ketenagakerjaan ซึ่งบริษัทจะต้องสมทบเข้ากองทุนในอัตรา ร้อยละ 4 และลูกจ้างจะต้องสมทบเข้ากองทุนในอัตราร้อยละ 1 ของค่าจ้างราย เดือนแต่ไม่เกิน 8 ล้านรูเปียต่อเดือน

D.2 วีซ่า

ชาวต่างชาติที่ประสงค์จะเดินทางเข้าอินโดนีเซียต้องได้รับวีซ่าไม่ว่าจะอยู่ในอินโดนีเซีย นานเท่าใดก็ตาม อย่างไรก็ดี ชาวต่างชาติที่มาจากจากหน่วยงานภาครัฐ นักท่องเที่ยว หรือชาวต่างชาติผู้เดินทางเข้ามาด้วยวัตถุประสงค์ที่เกี่ยวเนื่องกับสังคม วัฒนธรรมและ ธุรกิจ จาก 14 ประเทศ รวมถึงประเทศไทย สามารถขอรับวีซ่าได้ ณ ช่องทางอนุญาต ของด่านตรวจคนเข้าเมือง (Visa on arrival) โดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมและสามารถ พำนักอยู่ในอินโดนีเซียได้เป็นระยะเวลาสูงสุด 30 วัน

วีซ่าประเภทเข้าออกครั้งเดียวและหลายครั้ง

ชาวต่างชาติที่ประสงค์จะเดินทางเข้ามายังอินโดนีเซียเพื่อติดต่อธุรกิจ หรือเพื่อ ดำเนินกิจกรรมอื่นที่เกี่ยวข้องกับภาครัฐ การท่องเที่ยว สังคม และวัฒนธรรม สามารถขอรับวีซ่าประเภทเข้าออกครั้งเดียว (Visa Kunjungan: VK) หรือวีซ่าประเภท เข้าออกหลายครั้ง (Visa Kunjungan Beberapakali Perjalanan: VKBP) จากสถาน ทุตหรือสถานกงสุลอินโดนีเซียในต่างประเทศ วีซ่าประเภทเข้าออกครั้งเดียว (VK) จะออกให้กับชาวต่างชาติที่เดินทางเข้าและพำนัก อยู่ในอินโดนีเซียไม่เกิน 60 วัน โดยจะสามารถขอต่ออายุได้คราวละ 1 เดือน ภายใน ระยะเวลาทั้งหมดไม่เกิน 6 เดือน และจะไม่สามารถใช้ได้อีกหากชาวต่างชาติได้เดิน ทางออกนอกอินโดนีเซียไปแล้ว หากประสงค์จะเดินทางเข้าอินโดนีเซียอีกจะต้องขอ วีซ่าใหม่อีกครั้ง ทั้งนี้ ผู้ที่ต้องการทำงานในอินโดนีเซียจะไม่สามารถใช้วีซ่าประเภทนี้ได้

วีซ่าประเภทเข้าออกหลายครั้ง (VKBP) มีอายุสูงสุด 12 เดือน ผู้ได้รับวีซ่าประเภทนี้ จะสามารถเดินทางเข้าและพำนักอยู่ในอินโดนีเซียได้ไม่เกิน 60 วันต่อครั้ง ดังนั้นจึง เหมาะสำหรับผู้ที่ประสงค์จะเดินทางเข้าและพำนักอยู่ในอินโดนีเซียเพื่อติดต่อธุรกิจ เป็นปกติธุระ หรือผู้ที่มิได้มีถิ่นที่อยู่ถาวรในอินโดนีเซีย ทั้งนี้ผู้ที่ประสงค์จะทำงานใน อินโดนีเซียจะไม่สามารถใช้วีซ่าประเภทนี้ได้เช่นกัน

วีซ่าถิ่นที่อยู่

วีซ่าถิ่นที่อยู่ (Visa Tinggal Terbatas: VTT) มีอายุ 30 วันนับจากวันที่ชาวต่างชาติ เดินทางเข้าอินโดนีเซีย วีซ่าประเภทนี้จะออกให้เฉพาะชาวต่างชาติผู้ประสงค์จะ ทำงานในอินโดนีเซียตามเงื่อนไขที่กำหนด โดยจะต้องมีบัตรถิ่นที่อยู่ (Kartu Izin Tinggal Terbatas: KITAS) และใบอนุญาตอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ลูกจ้างชาวต่าง ชาติควรยื่นคำร้องขอบัตรถิ่นที่อยู่ ภายใน 30 วันนับจากวันเดินทางเข้าอินโดนีเซีย

บัตรถิ่นที่อยู่สามารถต่ออายุได้สูงสุด 5 ครั้ง โดยการขอต่ออายุในแต่ละครั้งจะ มีอายุ 1 ปี

ผู้ติดตามของลูกจ้างชาวต่างชาติ จะต้องได้รับวีซ่าถิ่นที่อยู่ บัตรถิ่นที่อยู่และใบ อนุญาตอื่นๆ เช่นเดียวกัน

D.3 ใบอนุญาตทำงาน

รัฐบาลอินโดนีเซียประสงค์ให้จ้างลูกจ้างชาวต่างชาติสำหรับงานหรือตำแหน่งงานที่ ชาวอินโดนีเซียไม่สามารถทำได้ บริษัทที่ประสงค์จะจ้างลูกจ้างชาวต่างชาติจะต้อง ฝึกอบรมและให้ความรู้แก่ชาวอินโดนีเซียเพื่อให้สามารถทำงานแทนชาวต่างชาติได้ ภายในระยะเวลาที่เหมาะสม (ยกเว้น ตำแหน่งงานในคณะกรรมการบริษัท หรือ คณะกรรมมาธิการ)

นายจ้างจะต้องจัดให้ลูกจ้างชาวต่างชาติมีใบอนุญาตทำงาน อย่างไรก็ดี การขอวีช่า และใบอนุญาตทำงานอาจซับซ้อนและใช้เวลานาน ด้วยเหตุนี้ นายจ้างควรประสาน งานกับตัวแทนท้องถิ่นเพื่อยื่นขอรับวีซ่าและใบอนุญาตทำงานของลูกจ้างต่างชาติ ใบอนุญาตทำงานมีอายุมากสุด 12 เดือนและสามารถขอขยายระยะเวลาได้ หากได้ รับอนุมัติจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

Doing Business in Indonesia 2020/2021 Building a better working world

This book was prepared by EY Thailand and EY Indonesia. It was written to give the busy executive a quick overview of the investment in Indonesia mainly covering taxation, investment incentives, forms of business, accounting practice and recent tax and regulatory updates.

Making decisions about foreign operations is complex and requires an intimate knowledge of a country's commercial climate with a realization that the climate can change overnight. Companies doing business in Indonesia, or planning to do so, are advised to obtain current and detailed information from experienced professionals. This book reflects information current at 30 June 2020.

A.1 Forms of business

Limited liability company

The minimum capital requirement for a limited liability company is IDR 50 million, while foreign-owned company requires a capital investment of more than IDR 10 billion. Generally, the minimum paid-up capital required for foreign investment company upon registration is IDR 2.5 billion, but for certain industries, at least IDR 10 billion must be paid up. The limited liability company is required to have at least 2 shareholders.

The 2 types of limited liability company in Indonesia are the private limited liability company and the public company, while the latter is subject to a higher degree of regulation by the financial services authority (Otoritas Jasa Keuangan: OJK) (previously Bapepam-LK).

Branch office

Only foreign corporations operating in specific sectors (e.g., construction services business (civil and building works)) are allowed to set up a branch office in Indonesia.

Joint venture

Under Indonesian law, joint venture is recognized as legal entity and regarded as separate taxable entity which is established in a form of limited liability company is known as Perseroan Terbatas (PT).

The foreign company can also undertake the construction businesses in Indonesia under a joint venture arrangement with local partners, whereby a business entity certificate must be obtained from the relevant construction association. For infrastructure project, the joint venture must be at least 33% owned by Indonesian construction entities. The minimum partnership by the Indonesian construction company in the joint venture is reduced to 30%, if the foreign investors are from the Association of South-East Asian Nations (ASEAN) countries.

Representative office

A foreign corporation can set up a representative office in Indonesia but its activities are limited to certain activities, such as supervision, intermediation, coordination and management to further the interests of the head office, introduction of products and preparatory work for establishment of a company. The representative office is prohibited from generating any revenue or engaging in any sales or service activities.

A.2 Foreign ownership restrictions

The Foreign Investment Law requires the Foreign Direct Investment (FDI), called Penanaman Modal Asing (PMA), to be conducted through a limited liability company. In general, a PMA can be wholly owned by foreign investors or be jointly invested with domestic investors and there is no limitation on investment size, provided that the business does not fall under the "Negative List".

The "Negative List" stipulates restricted business activities for large scale and/or foreign investments, some of which can be engaged in if certain conditions are met. Examples of the business activities under the Negative List include international shipping, data communication system service provider, foreign and non-foreign exchange bank and the pharmaceutical company.

A.3 Investment incentives

The Investment Coordinating Board (Badan Koordinasi Penanaman Modal: BKPM) was established with the objective to boost domestic and FDI. The privileges and incentives normally offered to promoted industries are described below.

Tax allowance incentive

Tax allowance incentive is available to certain qualifying resident companies (both new companies and existing companies expanding their business) investing in specific types of business or regions.

It consists of the following: -

- Accelerated depreciation and amortization
- Extended period up to 10 years for tax loss carry forwards (normally 5 years), subject to certain conditions
- Reduced tax rate of 10% (or potentially lower rates under a double tax treaty) for dividends paid to non-residents

Investment allowance in the form of permission to deduct 30% of the amount invested in land, buildings, plant and equipment from net income, at a rate of 5% per annum over a 6-year period

Tax holiday incentive for pioneer industry

Introduced in 2011, companies engaged in a "pioneer industry" may seek a tax incentive commonly known as the tax holiday incentive. Starting from April 2018, the Indonesian legal entity under the listed pioneer industry with a new minimum capital investment of IDR 500 billion is eligible for an exemption from corporate income tax for 5 to 20 years from the commencement of commercial production, depending on the investment capital of IDR 500 billion to IDR 30 trillion and greater, and 50% corporate income tax reduction for 2 years after the expiry of the tax exemption period.

Effective as of 27 November 2018, the definition of pioneer industry has been expanded to cover 18 sectors and the tax holidays provide a lower threshold of IDR 100 billion for the new capital investment. A taxpayer who received a tax holiday qualification notification is considered to have submitted its application to obtain the tax holiday incentive once the taxpayer files additional supporting documents through the Online Single Submission (OSS) system.

Taxpayers that have already received tax allowance incentives for investments are not eligible for the tax holiday incentive and vice versa.

Import duty incentives

The incentive consists of an exemption from import duty on machines, goods and materials for use in production imported by companies in certain sectors which produce goods and/or provide services, including tourism and culture, public transportation, public health services and mining, construction, telecommunications and port services.

Special tax rates

Certain industries are granted with special tax rates.

Petroleum

Petroleum companies pay income tax at the applicable rates when their contracts were signed and approved. In addition, foreign petroleum branch office is subject to branch profit remittance tax of 20% on the after-tax net profits, unless otherwise reduced under applicable tax treaties.

Mining

The tax rates applicable to general mining companies depend on when the concessions were granted, so while holders of earlier concessions may be taxed at historical tax rates ranging from 30% to 45%, holders of more recent concessions are taxed at the prevailing corporate income tax rate of 22% for fiscal years 2020 and 2021 and 20% for fiscal year of 2022 onwards. Moreover, withholding tax on dividends paid to the recipient overseas is generally imposed at a rate of 20%, but holders of some earlier concessions were granted a reduced rate of 10%. The withholding tax rate may be reduced under applicable tax treaties.

Construction companies

Construction companies are taxed at rates ranging from 2% to 6% of the contract value. These income tax rates apply to complete or partial construction activities, with the actual rate depending on the business qualifications and/or the types of service performed by the respective company. The tax is considered as a final tax, meaning that no corporate income tax is due on the income at the end of a fiscal year. Foreign construction companies operating in Indonesia through a branch or a permanent establishment are subject to a further branch profit remittance tax of 20% on the after-tax net profits, unless otherwise reduced under applicable tax treaties.

Foreign drilling companies

Foreign drilling companies are taxed at a rate of 3.75% of their gross drilling income. They are also subject to branch profit tax of 20% on their after-tax net profits, unless otherwise reduced under applicable tax treaties.

Non-resident international shipping companies and airlines

Non-resident international shipping companies and airlines are taxed at a rate of 2.64% of gross turnover (which is inclusive of branch profit remittance tax).

Small and medium-sized entities

Effective from 1 July 2013, individual and corporate taxpayers with annual gross turnover of up to IDR 4.8 billion are subject to final income tax at a rate of 1% of monthly gross turnover, which is a final income tax.

From 1 July 2018, the rate of which is reduced to 0.5%. The individual taxpayers can apply the reduced income tax rate for 7 years. Companies, on the other hand, can enjoy the 0.5% rate for 3 years. If taxpayers have the gross income exceeding IDR 4.8 billion during these periods, the normal tax rate will be applied.

For this purpose, incomes do not include those from independent professional services, such as services provided by lawyers, accountants, medical doctors and notaries.

Taxpayers qualifying for a different final tax regime, such as construction service companies, are not subject to this 0.5% final tax.

B.1 Corporate income tax

At a glance

Descriptions	Rate (%)
Corporate income tax	22 (a)
Withholding tax on payment to residents: -	
Dividends	10/15
Interest	15
Royalties	15
Fees for services	2
Fees for construction services	2/3/4/6
Rent of assets	2
Rental of land or buildings	10
Withholding tax on payments to non-residents	20 (b)

Descriptions	Rate (%)
Branch profit remittance tax	20 (b)

- (a) Corporate income tax rate was reduced from previously 25% to 22% for fiscal years of 2020 and 2021 and will be further reduced to 20% for fiscal years of 2022 onwards.
- (b) The rate could be reduced or exempt under the tax treaties.

Qualifying publicly-listed Indonesian companies are entitled to additional three percent reduction on the statutory corporate income tax rate (i.e., 19% for tax years 2020 and 2021 and 17% for tax years 2022 onwards).

Scope of corporate income tax

Companies incorporated or domiciled in Indonesia are subject to corporate income tax on their worldwide income. Foreign tax may be claimed as a tax credit, subject to limitation rules. Branches of foreign companies are taxed only on those profits derived from activities carried on in Indonesia. However, income accruing from Indonesia to a foreign company with a permanent establishment in Indonesia is taxed as income of the permanent establishment if the business generating the income is of a similar nature to the business of the permanent establishment. This follows the "force-of-attraction" principle.

Assessable income

Income is broadly defined and includes, but is not limited to, the following:-

- Business profits
- Gains from sales or transfer of assets
- Interest, dividends, royalties, rental and other income with respect to the use of property
- Income resulting from reorganization

- Gains from sales or transfer of all or part of a mining concession, funding participation in or capital contribution to a mining company
- Refund of tax that has been claimed as a tax deduction.
- Income earned by syariah-based businesses (syariah refers to businesses conducted in accordance with Islamic law)

Final tax regime will be applicable to certain income derived (e.g., rental of land/building, gains from disposal of land/buildings, income from disposal of shares in Indonesian Stock Exchange, gross turnover of small and medium-sized entity if the annual turnover does not exceed IDR 4.8 billion).

Deductible expenses

Taxpayers are generally able to deduct expenses from gross income to the extent that they are directly or indirectly incurred in earning taxable income. Specified non-deductible expenses include the following:

- Income tax and penalties
- Expenses incurred for the private needs of shareholders, associates or members
- Gifts
- Donations (with certain exceptions)
- Benefits in-kind, including a subsidy, aid, gift or award given to an employee or a related party
- Reserves and provisions for certain industries
- Business losses incurred overseas

Inventories

For tax purposes, inventories must be valued at cost using either the first-in, first-out (FIFO) or average-cost method. The last-in, first-out (LIFO) method cannot be used.

Provisions

Provisions are generally not deductible for tax purposes. However, certain taxpayers may claim bad debt provision as deductible expenses, such as bank and certain non-bank financial institution, including entity providing loan facilities, insurance company, leasing company that lease assets under finance leases, consumer financing company and factoring companies.

The following companies may also claim tax deduction for specific-purpose reserves: -

- Social insurance provider: reserves for social funds
- Forestry company: reserves for reforestation
- Mining company: reserves for reclamation of mining sites
- Industrial waste treatment company: reserves for closure and maintenance of waste treatment plants

Taxpayers may only claim tax deductions for bad debts if specific conditions are satisfied, while write-offs of receivables from related parties are not deductible for tax purposes.

Depreciation and amortization allowances

Depreciation is calculated on the useful life of an asset applying the straight-line method or declining-balance method. The following table sets forth the useful live and depreciation rates for depreciable assets.

	_	Depreciation method	
Class of asset	Useful life (years)	Straight- line (%)	Declining- balance (%)
Buildings			
Permanent	20	5	_
Non-permanent	10	10	-
Other assets			
Class 1	4	25	50
Class 2	8	12.5	25
Class 3	16	6.25	12.5
Class 4	20	5	10

Intangible assets providing more than 1 year of benefit, including leases of tangible properties, are amortized over their useful lives using the same percentages applicable to fixed assets. Special depreciation and amortization rules apply to assets used in certain businesses or in certain areas.

Foreign exchange differences

Foreign exchange gains and losses are treated as taxable income and deductible expenses, respectively, provided that the treatment is consistently adopted and in accordance with generally accepted accounting procedures in Indonesia.

Dividends

In general, dividends are taxable, with dividends paid domestically to Indonesian resident corporate taxpayers subject to withholding tax at a rate of 15% and corporate income tax rate of 22% for fiscal years of 2020 and 2021 or 20% for fiscal years of 2022 onwards. Tax exemptions may apply if the dividends are paid from the retained earnings and if the recipient's share ownership in the dividend payer represents 25% or more of the paid-in capital. Dividends received by

Indonesian resident individuals are subject to a final tax at a maximum rate of 10% while dividends remitted overseas are subject to a final 20% withholding tax, unless applicable tax treaties provide a lower rate.

Interest

Certain interest income is subject to a final tax regime. Interest earned by resident taxpayers on time deposits, certificates of deposit and savings accounts is subject to a final 20% withholding tax. However, interest paid for other purposes is subject to 15% domestic withholding tax. Also, a final 20% withholding tax (or a lower rate if provided under tax treaties) is imposed on interest paid to non-residents.

Foreign tax relief

A credit is allowed on a country-by-country basis for tax paid or due overseas on income accruing to an Indonesian company, provided that it does not exceed the allowable foreign tax credit.

Tax loss carried forward

The carryback of loss is not allowed. Tax losses may generally be carried forward for 5 years or up to 10 years for certain businesses.

Tax consolidation concept

There is no tax consolidation concept. Tax losses of one company cannot be used to offset against the taxable profits of another affiliate.

Transfer pricing

The Indonesian tax authority requires that related party transactions be carried out on an arm's length basis and conducted with commercially justifiable grounds. Previously, taxpayers were only required to prepare transfer pricing documentation specific to their operations in Indonesia.

The law provides that the following methods may be used to determine arm's length pricing: -

- Comparable uncontrolled price method
- Resale price method
- Cost plus method
- Profit split method
- ► Transactional net margin method

Taxpayers now are required to prepare transfer pricing documentation comprising a three-tier structure (i.e., Master File, Local File and Country-by-Country Report (CbCR)), provided that certain thresholds are met.

Advance Pricing Agreements (APA), both unilateral and bilateral, are available in Indonesia.

Debt-to-equity rules

From 2016 onwards, the allowable debt-to-equity ratio is 4:1. The related interest will be disallowed if debt exceeds such threshold.

Related-party loan may be treated as equity investments, resulting in a tax disallowed expenses of such interest element. Moreover, in the case where there is a special relationship between two taxpayers and loan may therefore provide tax advantages, the transfer pricing rules may be applied to determine income and deductions and reclassify the loan as the equity.

Under Indonesian transfer pricing regulations, the following factors will be considered when determining whether an interest deduction will be challenged: -

Analysis of the necessity of the debt, including the nature and purpose of the loan, market conditions when the loan was granted, the amount of the loan principal and the term of the loan, guarantees

and collateral offered and the amount of any outstanding loans of the borrower and its ability to repay the loan by taking into account the Interest Coverage Ratio.

- Whether there is evidence that the loan actually occurred
- Whether the debt-to-equity ratio is within the industry and business norms
- ► The arm's length nature of the interest rate or other fees related to the loan

Tax compliance and administration

All types of business entities (i.e., limited liability company, branch office, joint venture and representative office) are required to file an annual corporate income tax return by the end of the fourth month following the end of the fiscal year, although the deadline can be extended for 2 months. The balance of annual tax due must be settled before filing the annual tax return. Corporate income tax must be paid in advance in monthly installments, which are due by the 15th of each month. Each tax installment should be 1/12 of the tax payable for the preceding year (after exclusion of non-regular income) or the tax payable based on the latest tax assessment.

Tax treaties

As of 30 June 2020, Indonesia has concluded double tax treaties with the following 72 countries: -

Algeria	Japan	Seychelles
Armenia	Jordan	Singapore
Australia	Korea (North)	Slovak Republic
Austria	Korea (South)	South Africa
Austria	Korea (South)	South Africa

Bangladesh	Kuwait	Spain
Belarus	Lao PDR	Sri Lanka
Belaium	Luxembura	Sudan

Brunei Darussalam	Malaysia	Suriname
Bulgaria	Mexico	Sweden
Cambodia*	Mongolia	Switzerland
Canada	Morocco	Syria
China	Netherlands	Taiwan
Croatia	New Zealand	Tajikistan
Czech Republic	Norway	Thailand
Denmark	Pakistan	Tunisia
Egypt	Papua New Guinea	Turkey
Finland	Philippines	Ukraine
France	Poland	United Arab Emirates
Germany	Portugal	United Kingdom
Hong Kong	Oatar	United States

Hong Kong Qatar United States
Hungary Romania Uzbekistan
India Russian Federation Venezuela
Iran Saudi Arabia Vietnam
Italy Serbia Zimbabwe

Multilateral Convention to Implement Tax Treaty Related Measures to Prevent Base Erosion and Profit Shifting ("MLI")

Indonesia signed and ratified the MLI* on 7 June 2017 and 12 November 2019, respectively. In general, the MLI will become effective and modify a relevant tax treaty at a date after both jurisdictions have deposited the instrument of ratification, acceptance or approval and the entry into force of the MLI.

It is expected that a deposit of the ratification notice will be made in 2020 and thus MLI provisions are anticipated to take effect for Indonesian tax purposes on 1 January 2021.

^{*}Cambodia: ratified but not yet put into forced

*The MLI is intended to provide an effective mechanism to implement agreed changes in a synchronized and efficient manner across the network of existing agreements for the avoidance of double taxation on income without the need to bilaterally renegotiate each such agreement.

B.2 Personal income tax

Who is liable?

Indonesian-resident taxpayers are subject to personal income tax on their worldwide income. Non-residents are subject to tax on their Indonesian-sourced income only. Individuals are considered resident for Indonesian tax purposes if they stay in Indonesia for more than 183 days within a 12-month period, or if within the calendar tax year, they reside in Indonesia with the intention to stay.

Assessable income

In general, taxable income of an employee includes, wages, salary, commissions, bonuses, pensions, director fees and other compensation for work performed. With certain exceptions, compensation in-kind for work or services is not considered taxable income for the employee and may not be treated as a deductible expense for the employer.

Members of partnerships, firms and associations, as well as other individuals, may be subject to tax on self-employment or business income. Self-employment and business income are combined with other incomes and taxed at the progressive personal income tax rates of 5% to 30%.

Dividends, rents, royalties and certain types of interest paid to individuals are subject to withholding tax at various rates. These types of investment income are generally combined with other incomes and taxed at the progressive personal income tax rates of 5% to 30%.

Some types of income are subject to final tax, for example: -

- Dividends received by an Indonesian resident individual taxpayer are subject to a 10% final tax
- ► Severance payments are subject to a final tax at progressive rates ranging from 0% to 25%
- ► Retirement benefits paid in lump sum by pension funds are subject to a final tax at rates ranging from 0% to 5%

Deductible expenses

To determine the taxable income of regular employees, the following items are deducted from gross annual income.

- Standard deduction at the rate of 5% of gross income, capped at IDR 6 million a year
- Contributions made by employees to approved funds/pension

To determine the taxable income of a pensioner, the gross pension is reduced by a deduction of 5%, up to a maximum of IDR 2.4 million a year.

Allowances

The current personal allowances are as follows: -

Types of allowances	Amount (IDR million)
Personal allowance	54
Married persons' additional allowance	4.5
Wife's additional allowance if income received is not related to husband's or other family member's income	54
Additional allowance for each dependent family member with direct blood and/or adopted relationship (up to 3 persons)	4.5

Rates

The current personal income tax rates are as follows: -

Range of taxable income (IDR)	Rate (%)
50,000,000 or less	5
50,000,001 to 250,000,000	15
250,000,001 to 500,000,000	25
500,000,001 or more	30

Taxation of non-residents

A non-resident taxpayer is subject to tax at a flat rate of 20% on his or her Indonesian-sourced income.

Relief for foreign tax

An Indonesian resident who receives foreign-sourced income and pays taxes according to a foreign tax law will receive a tax credit against Indonesian tax. The credit equals the lesser of the foreign tax or the Indonesian tax applicable to that income.

Relief for losses

An Indonesian resident who receives foreign-sourced income and pays taxes according to a foreign tax law will receive a tax credit against Indonesian tax. The credit equals the lesser of the foreign tax or the Indonesian tax applicable to that income.

Tax filing and payment procedures

Employee taxes are withheld by the employer. An employer is required to submit a monthly tax return for all employees by the 20th day of the following month and an annual tax return no later than 20 January of the following year.

An individual is required to file an individual income tax return by 31 March following the end of the tax year. An individual earning income only from employment is not required to file a monthly tax return.

Married persons can separately file their income tax returns even if they do not enter into a prenuptial agreement.

B.3 Value added tax (VAT) and Luxury goods sales tax

Unless specifically exempt, VAT is generally applicable to delivery of taxable goods and imports of goods and services, including services providing benefits in Indonesia, but furnished by foreign taxpayers outside Indonesia.

The standard rate of VAT is 10%. A 0% rate of VAT applies to exports of goods or certain services. Effective from 29 March 2019, the list of export services eligible for the zero-rated VAT is broadened and certain requirements must be satisfied for applying the 0% VAT e.g., having in place written agreement, payment evidence. Failure to meet the requirements will result in the need to apply the 10% VAT.

Luxury goods sales tax is imposed in addition to the VAT on the delivery of luxury goods manufactured in or imported into Indonesia. Rates range from 10% to 200%, depending on the nature of the goods.

The VAT operators throughout Indonesia are required to use the electronic tax invoice system (e-faktur), whereby all tax invoices issued need to be electronically approved by the tax office.

Starting from 1 July 2020, a new VAT mechanism is introduced for taxable intangible goods and/or taxable services trading through e-commerce system. Parties, including international sellers, international service providers and international e-commerce platform operators, will be appointed as VAT collectors to collect and pay 10% VAT as well as to be complied with VAT reporting obligation.

The parties will be identified and registered as VAT collectors if they exceed thresholds in a 12-month period with respect to either of the following conditions:

- (i) Transaction values of IDR 600 million (approx. USD 42,000) per year or IDR 50 million (approx. USD 3,500) per month.
- (ii) Traffic or access numbers of 12,000 per year or 1,000 per month.

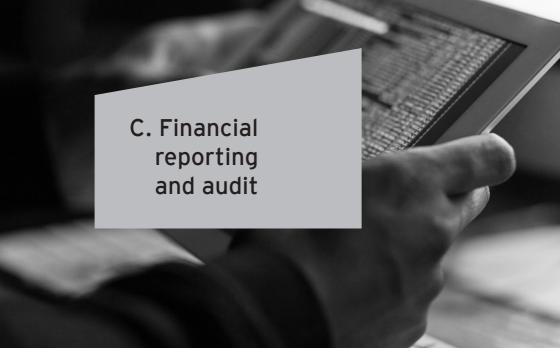
B.4 Customs duties

In general, customs duties are imposed on items imported into Indonesia. Goods are considered to be imported into Indonesia when the goods pass the border of the Indonesian Customs Territory. Imported goods must be cleared through Customs and are subject to customs duty and other taxes unless specifically exempted under the law.

Indonesia applies an 8-digit tariff nomenclature based on the Harmonized System of the World Customs Organization. Most customs tariffs lie between 0% and 40% but some products have higher tariffs, such as completely built up vehicles (rates of 10% to 50%) and liquor (rate of 150%).

The administrative process of the importation takes place at the Customs Office at the port of discharge and requires the importer or their agent (customs broker) to prepare an import declaration. The import declaration should be supported with relevant import documents including invoice, packing list and bill of lading. All documents must refer to the importer by name.

In some major Customs Offices, the import declaration must be submitted through the Electronic Data Interchange. Smaller Customs Offices accept electronic submission on disc or other media. Remote Customs Offices require printed import declarations.

Method of accounting

Companies generally adopt an accrual basis for preparing the financial statements.

Accounting principles

The Indonesian Generally Accepted Accounting Practices (Indonesian GAAP), in principle, follow International Financial Reporting Standards (IFRS) but there are some differences. In practice, if no local accounting standard or other accounting practice in the Indonesian capital market has been established, companies may follow IFRS or United States GAAP. However, the Indonesian Financial Accounting Standards Board (Dewan Standar Akuntansi Keuangan: DSAK) and the Indonesian Institute of Accountants (Ikatan Akuntan Indonesia: IAI) plan to fully align Indonesian GAAP with IFRS.

Disclosure requirements

Basic financial statements include a statement of financial position, a statement of comprehensive income, a statement of changes in shareholders' equity, a statement of cash flows and notes to financial statements. The statutory financial statements are required to be prepared in Bahasa Indonesian language. However, a company can request approval from the Ministry of Finance to use English language.

Audit requirements

Company, branch office of foreign corporation, joint venture and representative office doing business in Indonesia must have their financial statements audited by a registered public accounting firm.

Filing and reporting requirements

The audited financial statements are required to be filed with the Ministry of Commerce (MOC) no later than 6 months after year-end and the annual income tax return no later than 4 months after year-end.

Listed companies must submit their audited annual financial statements to the OJK, financial services authority, for the purpose of disclosure to investors, within 3 months after the end of the annual financial period. Interim financial statements must also be submitted to OJK within 1 month after the interim financial statements date.

Books and records keeping

All types of business entity are required to maintain a register of shareholders and books of account that accurately reflect its transactions and assets and liabilities for tax inspection for at least 5 years, while all accounting books and records are required to be kept for 10 years.

Professional associations

The DSAK under the IAI is responsible for formulating and issuing accounting and auditing standards, as well as accounting interpretations.

The Indonesian Capital Market Supervisory Agency occasionally announces notifications regarding accounting issues, primarily to standardize the financial reporting practices of listed companies.

D.1 Social security contributions

In Indonesia, social security contributions are made in the form of a combined insurance and provident fund, called BPJS Ketenagakerjaan which are calculated on the basic salary plus other monthly fixed allowances at the following rates.

- ► Work accident insurance: contribution of between 0.24% and 1.74% to be paid by employer
- ▶ Life insurance benefit: contribution of 0.3% to be paid by employer
- ► Old age benefit: contribution of 3.7% to be paid by employer and 2% by employee

Employees' contributions of old-age benefits are deductible from taxable income, up to 2% of income.

BPJS Ketenagakerjaan is mandatory only for company with more than 10 employees or having payroll cost of exceeding IDR 1 million per month. Contributions are also mandatory for expatriates if they work more than 6 months

When an expatriate leaves Indonesia at the end of their assignment, they may be eligible to withdraw the pension component (i.e., the total contribution of 3.7% and 2% plus any contribution growth).

In addition, from 1 January 2015 onwards, there is a mandatory health care program, called BPJS Kesehatan. The BPJS health care program requires employer contribution at 4% and employee contribution at 1% on employee's capped monthly salary of IDR 8 million.

D.2 Entry visas

A visa is required for a visit to Indonesia for any duration. However, governmental visitors and tourists, as well as social, cultural and business visitors from 14 countries, including Thailand, can obtain free visas on arrival for visiting Indonesia of not exceeding 30 days.

Single or multiple visas

Foreign visitors wishing to conduct business meetings or non-commercial activities that have governmental, tourism, social and cultural aspects may obtain either single entry visa (Visa Kunjungan: VK), or multiple entries visa (Visa Kunjungan Beberapakali Perjalanan: VKBP), from an Indonesian embassy or consulate abroad.

VK is issued for a visit of up to 60 days. The company or sponsor must provide a valid reason for requesting the visa, which may be renewed for additional one-month period, subject to a maximum duration of the visa of 6 months. The VK becomes invalid upon exit from Indonesia and another similar visa is required for any subsequent similar visits. The VK is not valid for working purposes.

For the VKBP, an application must be made by a sponsor to an office of the Directorate General of Immigration in Indonesia. VKBP is valid for a maximum period of 12 months. Under this type of visa, each visit may not exceed 60 days. The multiple-entry visa is recommended for people who regularly visit Indonesia to conduct business meetings and who do not establish residency in Indonesia. The VKBP is not valid for working purposes.

Residence visas

A residence visa, known as a limited-stay visa (Visa Tinggal Terbatas: VTT), is valid for a period of 30 days on arrival. It is issued exclusively to expatriates who are working in accordance with the prevailing government regulations. Within this 30-day period, expatriates must then apply for a residence card, called a limited-stay permit card (Kartu Izin Tinggal Terbatas: KITAS) as well as other relevant stay permits. The KITAS is renewable up to 5 times. Each extension is valid for 1 year.

The VTT, the KITAS and other stay permits may also be applied for by dependents who accompany the expatriates to reside in Indonesia.

D.3 Work permits

The Indonesian government prefers that expatriates be employed in Indonesia only in positions that cannot currently be filled by Indonesian nationals. Company wishing to hire expatriates must provide the necessary education and training programs for Indonesians who will replace the expatriates within a reasonable time period (except for positions in board of directors and/or commissioners).

Employers must require their expatriate employees to obtain work permits. Obtaining the necessary visas and work permits in Indonesia can be a protracted and complex process. It is therefore strongly recommended that a prospective employer works with a local agent to obtain the permits and visas to employ expatriates. Work permits are usually issued for a maximum period of 12 months and may be extended, subject to approval from the government.

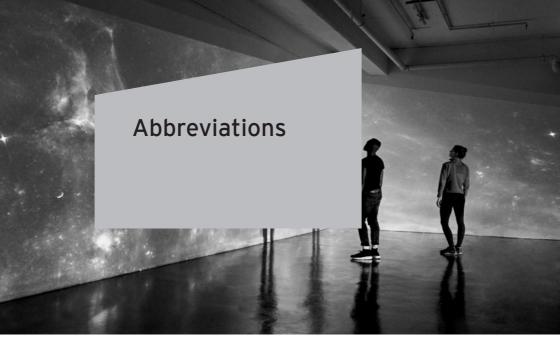

Government agencies	Contact details
Ministry of the State Secretariat	Jalan Veteran No.17-18, Jakarta Pusat 10110 Tel: (+62 21) 384 9065 Website: www.setneg.go.id
Ministry of National Development Planning	Jalan Taman Suropati No.2 Jakarta 10310 Tel: (+62 21) 391 6207 Website: www.bappenas.go.id
The Coordinating Ministry of Economic Affairs	Jalan Lapangan Banteng, Timur, No.2-4, Jakarta Pusat 10710 Tel: (+62 21) 352 1835 Website: www.ekon.go.id
Ministry of Finance	Jalan Lapangan Banteng, Timur, No.2-4, Jakarta Pusat 10710 Tel: (+62 21) 384 1067 Website: www.depkeu.go.id

Government agencies	Contact details
Ministry of Industry	Jalan Jend. Gatot Subroto Kav. 52-53, Jakarta Selatan 12950 Tel: (+62 21) 525 6548, 522 9592 Website: www.kemenperin.go.id
Ministry of Trade	M.I. Ridwan Rais Road, No.5, Central Jakarta 10110 Tel: (+62 21) 384 1961-62 Website: www.kemendag.go.id
Ministry of Cooperatives and Small and Medium Enterprises	Jalan H.R. Rasuna Said Kav.3-5 Kuningan, Jakarta 12940 Tel: (+62 21) 520 4375 Website: www.depkop.go.id
Ministry of Forestry and Environment	Gedung Manggala Wanabakti Blok I Lantai 3, Jl. Gatot Subroto, Senayan, Jakarta 10207 Tel: (+62 21) 573 0191
Ministry of Foreign Affairs	Jalan Taman Pejambon No.6, Central Jakarta Pusat 10110 Tel: (+62 21) 344 1508 Website: www.kemlu.go.id
Ministry of Law and Human Rights	Jalan H.R. Rasuna Said Kav. 6-7 Kuningan, Jakarta Selatan 12940 Tel: (+62 21) 525 3004 Website: www.depkumham.go.id
Ministry of Communication and Informatics	Jalan Medan Merdeka Barat No.9, Jakarta 10110 Tel: (+62 21) 345 2841 Website: www.kominfo.go.id

Government agencies	Contact details
Ministry of Transportation	Jalan Merdeka Barat No.8 Jakarta Pusat 10110 Tel: (+62 21) 381 1308 Website: www.dephub.go.id
Ministry of Tourism	Gedung Sapta Pesona Jalan Medan Merdeka Barat No.17 Jakarta Pusat 10110 Tel: (+62 21) 383 8899 Website: www.kemenpar.go.id
Ministry of Energy and Mineral Resources	Jalan Medan Merdeka Selatan No.18, Jakarta Pusat 10110 Tel: (+62 21) 380 4242 Website: www.esdm.go.id
Investment Coordinating Board	Jalan Jend. Gatot Subroto No.44, Jakarta 12190 P.O. Box 3186 Tel: (+62 21) 525 2008 Website: www.bkpm.go.id

APA Advance Pricing Agreements

ASEAN Association of South-East Nations

B2B Business to businessB2C Business to consumer

BKPM Badan Koordinasi Penanaman Modal (Investment

Coordinating Board)

CbCR Country-by-Country Report

CIT Corporate income tax

DSAK Dewan Standar Akuntansi Keuangan (Indonesian

Financial Accounting Standards Board)

DGT Directorate General of Tax

DST Digital services tax

ETT Electronic Transaction Tax FDI Foreign Direct Investment

FIFO First-in, first-out

GAAP Generally Accepted Accounting Practices

Doing Business in Indonesia 2020/2021

IAI Ikatan Akuntan Indonesia (Indonesian Institute of

Accountants)

IDR Indonesian Rupiah

IFRS International Financial Reporting Standards

KITAS Kartu Izin Tinggal Terbatas (Limited-stay permit card)

LIFO Last-In, First-Out

MLI Multilateral Convention to Implement Tax Treaty

Related Measures to Prevent Base Erosion and Profit

Shifting

MOC Ministry of Commerce

MoF Ministry of Finance

OJK Otoritas Jasa Keuangan (Financial services authority)

OSS Onling single submission

PE Permanent establishment

PMA Penanaman Modal Asing (Foreign direct investment)

PT Perseroan Terbatas (Joint venture established in a form

of limited liability company)

USTR United States Trade Representative

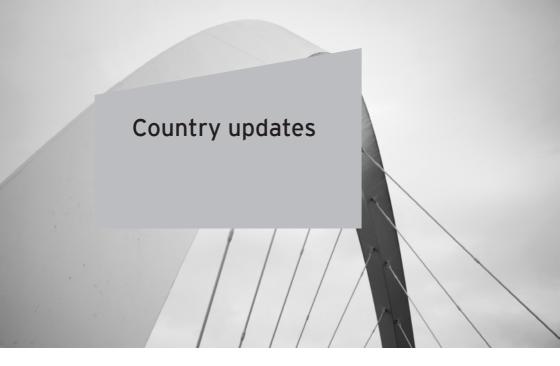
WHT Withholding tax
VAT Value added tax

VK Visa Kunjungan (Single entry visa)

VKBP Visa Kunjungan Beberapa Kali Perjalanan (Multiple

entries visa

VTT Visa Tinggal Terbatas (Limited-stay visa)

June 2020

VAT regulations on digital transactions

On 25 June 2020, more details on regulations with respect to VAT collection on digital transactions were issued and they are effective from 1 July 2020. The regulation includes thresholds for VAT collector appointment, registration, collection, payment and reporting procedures.

USTR's investigation on an adoption of digital services taxes

Pon 2 June 2020, the United States Trade Representative (USTR) announced investigations will be conducted into certain jurisdictions, including Indonesia, relating to the adoption or contemplated adoption of a digital services tax (DST). Investigations will be conducted with the

goal of of determining whether the adopted or contemplated DST of the relevant jurisdiction is unreasonable or discriminatory as well as whether it burdens or restricts US commerce. Therefore, US companies that import goods from jurisdictions subject to USTR investigations should closely monitor the USTR investigations, results, and subsequent actions.

May VAT regulations on digital transactions 2020

- Effective from 1 July 2020, VAT regulations for cross-border digital transactions were issued, whereby the DGT is empowered to appoint international digital or platform providers as VAT collectors. In this regard, the 10% VAT is applicable on a supply of digital goods and services from outside the Indonesian customs area to buyers located in Indonesia including both supplies to consumers and to businesses (B2C and B2B).
- The VAT collectors will be identified by the DGT as VAT collectors if they exceed certain thresholds in a 12-month period (i.e. transaction value or traffic or access numbers). The VAT collects will have VAT obligation to collect, pay and be complied with relevant VAT reporting matters.
- Any noncompliance may lead to penalties, warning or termination of internet access.

April Reduction of CIT rate

2020

 CIT rate reduction from 25% to 22% for tax years 2020 and 2021 and to 20% for tax year 2022 and onwards.
 Qualifying listed Indonesian companies are entitled to an additional three percentage point reduction

(CIT rate of 19% for tax years 2020 and 2021 and 17% for tax years 2022 onwards).

COVID-19 measurements

- ► The Indonesian Government has issued various measures in response to the COVID-19 pandemic, including
- 30% temporary reduction of CIT installments and/ or income tax exemptions for importations for the tax period from April 2020 until September 2020 are available for certain qualified entities.
- Income tax withholding in respect of employee wages will be borne by the Government for the tax periods from April 2020 to September 2020, and are available for certain qualified entities.
- ► VAT refund of up to IDR5 billion (US\$330,000) are available, without triggering an automatic tax audit, for the tax periods from April 2020 to September 2020 for the certain gualified entities.
- A deadline extension for tax objection, tax refund, administrative penalty waiver/relief applications for any due date which falls within 28 January 2020 to 29 May 2020. Activities of Tax Courts are suspended for the period of 17 March 2020 until 1 June 2020.

March Introduction of tax treatments on PMSE 2020

On 31 March 2020, the Indonesian Government published an emergency measure to manage the economic impact of the COVID-19 crisis, including tax policy changes.

- Among others, the emergency measure makes changes to the taxation of cross-border trading through an electronic system or e-commerce. A foreign seller, service provider or Trading Organizer Through Electronic System (PPMSE) meeting the significant economic presence criteria can be deemed to have a PE and subject to income tax in Indonesia
- If income tax cannot be imposed due to the application of a double tax convention, the foreign seller, service provider or PPMSE meeting the significant economic presence criteria will be subject to an Electronic Transaction Tax (ETT).
- The foreign seller, service provider or PPMSE may also be appointed as a VAT agent, which is required to collect VAT on the utilization of intangible goods and/ or taxable services

New Advanced Pricing Agreement regulation

- ▶ Effective from 18 March 2020, Indonesia's Ministry of Finance (MoF) has released new Advanced Pricing Agreement (APA) regulation intending to align Indonesia's APA framework with the OECD/ G20 Base Erosion and Profit Shifting project, to provide greater legal certainty as well as to make the APA program more effective.
- This new regulation establishes a more comprehensive APA regime with changes in criteria for taxpayers applying for an APA, shortened timelines for the APA process (including the timeline for taxpayer and competent authority responsiveness during the APA process) and established core transfer pricing principles that the ITA will apply during the APA process.

February Revised Indonesia and Singapore tax treaty

- ▶ Indonesia and Singapore signed a new tax treaty on 4 February 2020, replacing the previous tax treaty which had been in effect since 1992.
- Key changes include, but not limited to, reduction of WHT from 15% to 8%/10% on royalties, reduction of branch profit tax from 15% to 10%, WHT rate under domestic tax law (0%) applies to gains from shares of immovable property with attached conditions

January Proposal to key tax changes

2020

2020

- On 31 January 2020, the Indonesian Government submitted the draft New Tax Law to the Parliament introducing changes which are likely to be welcomed by multinational companies with a presence in Indonesia, including a reduction in the CIT rate, a reduction in the interest WHT and more flexibility in claiming input VAT, new tax provision on digital economy.
- The draft New Tax Law also covers changes on restructuring of tax penalties and interest, tax exemption on dividends and offshore income received by Indonesian residents, consolidation of incentive law, and single rate for regional taxes and levies.

December New Tax Allowance incentives

2019

From 12 December 2019, new tax allowance incentive regulation was effective to offer tax incentives for capital investment in certain business sectors to encourage increased foreign direct investment in Indonesia. Key changes include, but not limited to, an increase of eligible geographic areas for asignificant number of subsectors, an improvement of incentive application process through the Online Single Submission (OSS) system.

November E-commerce trading regulation 2019

- On 25 November 2019, an e-commerce trading regulation was issued to regulate several aspects of e-commerce trading including compliance, legal and tax considerations for both transactions between business to business (B2B) and business to consumer (B2C).
- Any e-commerce businesses that have been conducting e-commerce activities in Indonesia prior to the enactment must comply with the above regulations within two years after the effective date, i.e., by 25 November 2021.

September 200% super deduction program

2019

Indonesia encourages Indonesian subsidiaries of multinational companies to participate in the Super Deduction program with an aim to transfer international experience and knowledge to local educational institutions. The 200% super deduction is for apprenticeship, internship and teaching activities conducted by taxpayer's employees.

Corporate income tax

- Reduction of monthly CIT installment by 30% for certain taxpayers from April 2020 to December 2020
- Exemption of WHT on imports for certain taxpayers from April 2020 to December 2020
- Exemption of WHT imposed on the importation medical supplies and products related to the prevention, control, and treatment of COVID-19
- Income tax of certain SMEs qualifying for the 0.5% Final Income Tax will be borne by the Government from April 2020 to December 2020
- Maximum-of-two months deadline relaxation for submission of attachments to the corporate income tax returns for tax year which is due on April 2020

Personal income tax

Employee income tax will be borne by the government for the tax period of April 2020 to December 2020

VAT

- ► VAT exemption on the importation medical supplies and products related to the prevention, control, and treatment of COVID-19
- Early VAT refund of tax overpayment (up to IDR 5 billion) are available without automatic tax audit for the tax period from April 2020 to December 2020

Customs duty

 Customs duty exemption on the importation medical supplies and products related to the prevention, control, and treatment of COVID-19

Others

- Tax objection process
  - Tax objection deadline is extended to 9 months after the issuance of tax assessment letter
  - Tax objection process becomes 18 months after the tax objection letter is submitted
  - ► Tax objection can be submitted via online application starting 1 September 2020
- Tax refund process
  - ► Tax audit on refund claim process becomes 18 months after the refund request is submitted

Other processes

- Request on administrative penalty reduction or waiver, waiver or revocation of incorrect tax assessment letter or revocation of tax audit result becomes 12 months after the request is submitted
- ► Tax refund settlement becomes two months after the tax overpayment assessment is issued

"Doing Business" 2020/2021 version

New investment and business expansion to Cambodia, Myanmar, Vietnam and Indonesia have gained an increasing attention by Thai investors in light of competitive labor cost, burgeoning consumer base, and strategic locations. Yet, a navigation through unfamiliar territories can be challenging.

Investors will need to stay abreast of constantly changing investment climate, get yourself up to speed with current regulatory environment and up-to-date incentives, and be aware of issues to enable your company effectively manage overall tax risks.

As a starting point, to be well prepared for your outbound investment, read our Doing Business booklet series.

EY | Assurance | Tax | Strategy and Transactions | Consulting

About EY

EY is a global leader in assurance, tax, strategy, transaction and consulting services. The insights and quality services we deliver help build trust and confidence in the capital markets and in economies the world over. We develop outstanding leaders who team to deliver on our promises to all of our stakeholders. In so doing, we play a critical role in building a better working world for our people, for our clients and for our communities.

EY refers to the global organization, and may refer to one or more, of the member firms of Ernst & Young Global Limited, each of which is a separate legal entity. Ernst & Young Global Limited, a UK company limited by guarantee, does not provide services to clients. Information about how EY collects and uses personal data and a description of the rights individuals have under data protection legislation are available via ey.com/privacy. For more information about our organization, please visit ey.com

© 2020 EY Corporate Services Limited. All Rights Reserved.

APAC no. 15000782 ED None

This publication contains information in summary form and is therefore intended for general guidance only. It is not intended to be a substitute for detailed research or the exercise of professional judgment. Neither EY Corporate Services Limited nor any other member of the global EY organization can accept any responsibility for loss occasioned to any person acting or refraining from action as a result of any material in this publication. On any specific matter, reference should be made to the appropriate advisor.

Peter S Ng

Partner, International Tax and Transaction Services Ernst & Young

Jakarta Stock Exchange Building Tower 1, 14th Floor, Jl. Jend Sudirman Kav. 52-53, Jakarta 12190, Indonesia Office: +62 21 5289 5228 Email: Peter.Ng@id.ey.com www.ey.com

Pathira Lam-ubol

Partner

Internaitonal Tax and Transaction Services EY Corporate Services Limited

33rd floor, Lake Rajada Office Complex, 193/136-137 Rajadapisek Road, Klongtoey, Bangkok 10110, Thailand Office: +66 2264 9090 ext. 77052 Email: Pathira.Lam-ubol@th.ey.com www.ey.com

